

BERNARD MINIER

Ďalšia kniha bestsellerovej
série s kriminalistom
Martinom Servazom
od autora trilera **Mráz**

Kruh

Aj v tlačenej verzii

Objednať si môžete na stránke
www.albatrosmedia.sk

Bernard Minier

Kruh – e-kniha

Copyright © Albatros Media a. s., 2016

Všetky práva sú vyhradené.
Nijaká časť tejto publikácie sa nesmie rozširovať
bez písomného súhlasu majiteľov práv

BERNARD MINIER

KRUH

Majte sa na pozore pred civilizovanými jednotlivcami, ktorí sa skrývajú za kultúru, umenie, politiku... a dokonca za súdy. Nosia dokonalé masky. No sú to tí najkrutejší. Sú to najnebezpečnejšie individúá na Zemi.

Michael Connelly, *Posledný kojot*

PROLÓG

V hrobke

JEJ MYŠLIENKY BOLI jediným výkrikom.

Žalobou.

V hlave kričala od zúfalstva, revala od zúrivosti, utrpenia, samoty... od všetkého, čo ju mesiac po mesiaci zbavovalo ľudskosti.

Aj prosila.

Prosím vás, zľutujte sa, zľutujte, zľutujte... nechajte ma odísť...

V hlave kričala, prosila a plakala. Iba v hlave. V skutočnosti jej z hrdla nevyšiel nijaký zvuk. V jedno ráno sa zobudila takmer nemá. *Nemá...* Ona, ktorá sa tak rada vyjadrovala, ľahko nachádzala slová a rada sa smiala...

V prítmí zmenila polohu, aby si uvoľnila napäté svalstvo. Sedela na zemi z udupanej hliny a chrbtom sa opierala o kamenný múr. Niekedy si tam aj ľahla. Alebo sa uložila na chatrný matrac v kúte. Väčšinu času prespala schúlená do kľbka. Keď vstala, popreťahovala sa alebo si trochu pochodila – štyri kroky tam a štyri späť; jej kobka merala dva krát dva metre. Bolo tam príjemne teplo; dávno vedela, že z druhej strany dverí musí byť nejaké kúrenie, lebo cítila teplo, no počula aj zvuky: hučanie, syčanie, klopkanie. Nemala na sebe nijaké šaty, bola nahá ako zviera. Celé mesiace, možno aj roky. Potrebu vykonávala do vedra a dva razy denne dostávala jedlo s výnim-

BERNARD MINIER

kou dní, keď niekam odišiel. Potom strávila sama aj niekoľko dní bez jedla a vody a mučil ju hlad, smäd a strach zo smrti. Vo dverách boli dva priezory: jeden celkom dolu, kadiaľ dostávala jedlo, a jeden v strede, kadiaľ ju pozoroval. Aj keď boli priezory zatvorené, cez dve tenké škáry prenikali do tmy kobky svetelné lúče. Oči si už dávno privykli na prítmie a rozlišovali aj drobnosti na zemi a na stenách, ktoré by si nik iný nemohol všimnúť.

Zo začiatku skúmala svoju kobku, číhala na najmenší hluk. Hľadala spôsob, ako uniknúť, nejakú štrbinku v jeho systéme, to najmenšie zanedbanie z jeho strany. Potom sa tým prestala zaoberať. Neexistovala nijaká štrbinka, nijaká nádej. Už si nepamätala, koľko týždňov a mesiacov uplynulo od jej únosu. Od jej predchádzajúceho života. Približne raz za týždeň, možno aj viac alebo menej, jej prikázal prestrčiť ruku cez otvor a pichol jej injekciu. Bolelo to, pretože bol nešikovný a tekutina bola hustá. Takmer vzápätí stratila vedomie a keď sa prebudila, sedela pripútaná cez nohy a hrud' v mohutnom kresle s vysokým operadlom. *Umytá, navoňaná a oblečená...* Vlasy jej voňali po šampóne a vo zvyčajne vyprahnutých a ako sa nazdávala aj páchnucich ústach cítila zubnú pastu a mentol. V kozube horel jasný oheň, na lesklom stole z tmavého dreva boli zapálené sviečky a z tanierov sa šírila príjemná vôňa. Zo stereo veže sa vždy ozývala klasická hudba. Tak ako zvieru s podmieneným reflexom aj ona, keď počula hudbu, uvidela žiaru plameňov a na koži pocítila čisté oblečenie, začala priam slintať. Treba povedať, že deň predtým ju vždy nechal dvadsaťštyri hodín bez jedla.

Podľa bolesti v bruchu vedela, že ju v spánku zneužil. Zo začiatku ju to pomyslenie desilo a keď sa zobudila v kobke, vyvrátila svoje prvé skutočné jedlo. Teraz ju to už nezaujímalo. Niekedy mlčal,

KRUH

niekedy donekonečna hovoril, no ona ho nepočúvala: jej mozog si odvykol sledovať nejaký rozhovor. V jeho reči sa opakovali slová *hudba, symfónia, orchester* a ešte jedno meno: *Mahler*.

Ako dlho bola zatvorená? V kobke sa nedali rozoznať dni a noci. Vlastne to bola hrobka. Kdesi vnútri pochopila, že odtiaľ nevyjde živá. Už dávno sa vzdala nádeje. Pripomínala si tie nádherné a jednoduché časy, keď bola na slobode. Keď sa naposledy smiala, keď boli u nej priatelia a keď videla rodičov; vôňu letnej opekačky, večerné svetlo na stromoch v záhrade a oči svojho syna pri západe slnka. Tváre, úsmevy, hry... Videla sa, ako sa miluje s mužmi, najmä s jedným... Ten život sa jej vtedy zdal banálny, no bol to priam zázrak. Napĺňala ju ľútosť, že si to viac nevychutnala. Uvedomovala si, že aj chvíle trápenia a bolesti boli ničím v porovnaní s týmto peklom. S týmto nebytím, pochovaným na neznámom mieste. Mimo sveta. Tušila, že od skutočného života ju delí iba niekoľko metrov kameňa, betónu a zeme, no zároveň vedela, že ani stovky dverí a kilometre chodieb a mreží by ju väčšmi neoddelili.

Raz sa však život a svet priblížili na dosah. Z neznámeho dôvodu ju musel rýchlo premiestniť. Narýchlo ju obliekol, ruky skrížil za chrbát, zápästia spojil plastovými putami a na hlavu jej navliekol plátenné vrece. Potom ju vyviedol po schodoch a ocitla sa na čerstvom vzduchu *Na voľnom vzduchu...* Bo to taký šok, že takmer omdlela.

Keď pocítila na odhalených ramenách a pleciach teplo slnka, keď aj cez vrece vnímala svetlo, vdychovala vôňu zeme a ešte vlhkých polí, kvetov a kríkov, keď počula štebotanie vtákov pri východe slnka, sotva sa udržala na nohách. Tak sa rozvzlykala, že slzami a hlienmi premočila plátno.

BERNARD MINIER

Potom ju položil na kovovú platňu a vdychovala výfukový plyn a benzín. Hoci nebola schopná kričať, zapchal jej ústa handrou a z opatrnosti prelepil páskou. Spútal jej aj zápästia a členky, aby nemohla udierať do priečky. Cítila vibrácie motora a vozidlo sa natriasalo po nerovnom povrchu, kým sa dostalo na riadnu cestu. Keď prudko pridal a počula, ako ich predbieha veľa áut, pochopila, že sú na diaľnici.

Najhoršie to bolo na cestnom mýte. Počula hlasy, hudbu, vrčanie motorov celkom pri sebe, *úplne blízko...* tam pri nej: za priečkou. Desiatky ľudských hlasov. Žien, mužov, detí... Iba niekoľko centimetrov od nej! *Počula ich...!* Zaplavila ju lavína pocitov. Hovorili, smiali sa, chodili sem a tam, živí a voľní. Netušili, že je blízko nich, nevedeli o jej pomalom umieraní, o jej otročkej existencii... Pohýbala hlavou, až narazila na kov a krvácala z nosa na zamastenú dosku.

Potom počula, ako jej kat povedal „ďakujem“, a dodávka sa pohla. Chcelo sa jej revať.

Keď ju sťahoval, bolo pekne a všetko kvitlo, o tom nepochybovala. *Jar...* Koľko ďalších ročných období ešte príde? Kým sa mu neznudí, kým ho neovládne šialenstvo a nezabije ju. Odrazu si bola istá, že jej priatelia, blízki aj polícia ju už pokladajú za mŕtvu. Jediná bytosť na svete vedela, že je ešte nažive, a to bol démon, diabol, zlý duch, *incubus*. Nikdy viac neuvidí denné svetlo.

PIATOK

1

Bábiky

*BOLO TO TAM, v ponurej záhrade,
čihajúci tieň chladného vraha,
tiene na tráve zblednutej
ako krv vo večernom prítmí.
V stromoch spieval slávik
krajšie ako Marsyas i Apolón.
V skrýši skryté hniezdka
a gulôčky imela.
Vidiecka scenéria.*

Oliver Winshaw prestal písať. Zažmurkal. Čosi vzbudilo či skôr *narušilo* jeho pozornosť na okraji zorného poľa. Za oknom. Záblesk. Ako fotoaparátom.

Okolo Marsacu sa rozpútala búrka.

V ten večer, tak ako aj po iné večery, sedel za pracovným stolom a písal. Báseň. Pracovňu mal na prvom poschodí domu, ktorý si so ženou kúpili pred tridsiatimi rokmi na juhozápade Francúzska. Miestnosť bola obložená dubovým drevom a takmer úplne aj

BERNARD MINIER

knihami. Išlo najmä o britskú a americkú poéziu 19. a 20. storočia: Coleridge, Tennyson, Robert Burns, Swinburne, Dylan Thomas, Larkin, E. E. Cummings, Pound...

Vedel, že nikdy nebude siahať ani po členky týmto bardom, ale nezáležalo mu na tom.

Svoje básne nedal nikomu prečítať. Blížil sa k starobe, už bola za ním aj jeseň života. Čakala ho zima. Čoskoro zapáli v záhrade oheň a hodí doň stopäťdesiat zošitov s čiernymi obálkami. Spolu vyše dvadsaťtisíc básní. Za päťdesiatšesť rokov denne jedna. Bolo to asi najlepšie chránené tajomstvo jeho života. Ani jeho druhá žena ich nesmela čítať.

Aj po všetkých tých rokoch sa ešte spytoval, kde čerpal inšpiráciu. Keď sa obzrel do minulosti, bol to len dlhý sled dní, ktoré sa vždy skončili večer napísaním básne v tichu pracovne. Všetky mali dátum. Mohol si vyhľadať tú, čo napísal, keď sa mu narodil syn, keď mu zomrela prvá žena, keď sa presťahoval z Anglicka do Francúzska... Nešiel spať, kým báseň nedokončil, niekedy o jednej či druhej nad ráno, a to aj v čase, keď ešte chodil do práce. Nepotreboval veľa spánku a nepracoval fyzicky: bol profesorom angličtiny na univerzite v Marsacu.

Oliver Winshaw sa blížil k deväťdesiatke.

Bol to vyrovnaný a elegantný stavec a všetci ho poznali. Keď sa usadil v tomto malebnom univerzitnom mestečku, čoskoro dostal prezývku „Angličan“. Bolo to v čase, keď jeho rodáci ešte neútočili ako kobyľky na staré domy v kraji, aby ich zreštaurovali, a keď jeho prezývka bola zaujímavá. Teraz bol len jedným z mnohých. No v čase hospodárskej krízy Angličania postupne odchádzali do finančne atraktívnejších krajín: do Chorvátska, Andalúzie... Oliver sa

KRUH

spytoval, či bude ešte žiť dostatočne dlho, aby zostal zasa jediným Angličanom v Marsacu.

*V jazierku s leknamí
kľže sa beztvary tieň,
mŕtvoly vychudnutý profil,
ako ostrá čepeľ.*

Znovu prestal písať.

Hudba... Zdalo sa mu, že pomedzi šum dažďa a neprestajné dunenie hromov, rozlievajúce sa po celej oblohe, zaznieva akási hudba. Určite to nemohla byť Christine, už dávno spala. Prichádzalo to zvonku: klasická hudba...

Oliver sa zatváril mrzuto. Hudba musela hrať veľmi silno, keď ju napriek búrke a zatvorenému oknu počul v pracovni. Pokúsil sa sústrediť na báseň, ale nešlo to, tá prekliata hudba ho vyrušovala.

Podráždene sa znovu pozrel do okna. Cez rolety presvitali blesky. Pomedzi škáry videl, že leje ako z krhly. Akoby sa búrka sústredila na mesto, uzavreté v akomsi tekutom zámotku a odrezané od sveta.

Odsunul soličku a vstal.

Podišiel k oknu a rozšíril medzery na roletách, aby sa pozrel na ulicu. Voda zo žlabu sa prelievala na dlažbu. Oblohu nad strechami križovali jemné záblesky, akoby ju popisoval svetielkujúci seizmograf.

V dome oproti svietili všetky okná. Že by tam niečo oslavovali? Spomínaný dom so záhradou bol oddelený od ulice a chránený pred pohľadmi vysokým múrom. Bývala v ňom slobodná žena. Profesorka v prípravnej triede na lýceu v Marsacu, najznámejšia ľahká žena v kraji. Krásna žena. Drobná, gaštanové vlasy, elegantná

BERNARD MINIER

postava – tridsiatka v rozkveti. Oliverovi by sa bola páčila, keby bol mal štyridsať a menej. Stávalo sa mu, že ju potajme špehoval, keď sa v lete opaľovala na ležadle skrytá pred zrakmi iných okrem jeho, lebo záhrada sa nachádzala presne oproti oknu jeho pracovne z druhej strany uličky a múru. Niečo tu nesedelo. Všetky štyri poschodia domu boli osvetlené. Brána na ulicu bola otvorená a malá lampa osvetľovala prah lesknúci sa od dažďa.

Za oknami však nikoho nevidel. Naboku boli balkónové okná obývačky obrátené do záhrady úplne otvorené a búchali vo vetre ako dvierka vo westernových saloonoch. Dážď šľahal šikmo tak prudko, že dlážka vnútri domu musela byť postriekaná. Oliver videl, ako kvapky poskakujú na dlažbe terasy a ohýbajú steblá na trávniku.

Hudba musela prichádzať odtiaľ... Srdce mu začalo biť rýchlejšie. Pomaly prešiel pohľadom k bazénu.

Jedenásť krát sedem metrov. Okolo pieskovej dlaždice. Doska na skákanie do vody.

Pocítil akési temné vzrušenie: ako keď vašu každodennú rutinu naruší čosi nezvyčajné. A Oliverov život bol takou rutinou. Poprezeral si záhradu okolo bazéna. Vzadu sa začínal marsacký les, 2 700 hektárov stromov a chodníkov. Z tej strany nebol nijaký múr ani mreže, len živý plot zo zelene. Vpravo na druhom konci bazéna stál prístrešok z pevného materiálu, oveľa novší ako ostatné stavby.

Sústredil sa na bazén. Bičoval ho dážď a hladina sa ľahko pohybovala. Oliver prižmúril oči. Najprv sa spytoval, čo vlastne vidí. Potom pochopil, že na hladine sa hojdá niekoľko bábik. Áno, bolo to tak... A hoci vedel, že to sú bábiky, prebehla ním akási nevysvetliteľná triaška. Plávali jedna pri druhej a ich bledé šaty sa vlnili na hladine rozvírenej dažďom. Suseda odnaproti raz pozvala Oli-

KRUH

vera s manželkou na kávu. Winshawova žena bola pred dôchodkom psychologičkou a mala svoju teóriu v súvislosti s hromadou bábik v dome osamelej ženy po tridsiatke. Pri návrate vysvetlila mužovi, že ich susedka je pravdepodobne „žena-dieťa“. Oliver sa jej teda spýtal, čo tým myslí. Použila výrazy ako „nezrelá“, „vyhýbajúca sa zodpovednosti“, „majúca za sebou citovú traumu“. Oliver sa dal na ústup, vždy mal radšej básnikov ako psychologov. Nijako si však nevedel vysvetliť, čo robia tie bábiky v bazéne.

Mal by som zavolať políciu, hovoril si. No čo im poviem? Že v bazéne plávajú bábiky? Zarazilo ho aj čosi iné. To nie je normálne... Celý dom vysvietený, nikde nikoho, a tie bábiky... Kam sa podela pani domu?

Oliver Winshaw otočil kľučkou a otvoril okno. Do miestnosti hneď prenikol vlhký závan. Dážď mu šľahal do tváre, privrel oči a hľadel na čudné zoskupenie plastových tvári s upreným pohľadom.

Teraz dokonale rozoznal hudbu. Už ju počul, hoci to nebol jeho obľúbený Mozart.

Panebože, čo mal znamenať ten cirkus?

Tmu preťal blesk a nasledovalo temné dunenie hromu. Okenné tabule sa zatriasli. Záblesk mu ako nečakaný reflektor niekoho odhalil. Najprv ho nebolo vidieť, lebo ho zakrýval tieň veľkého stromu v strede záhrady. Ten človek sedel na kraji bazéna a nohy v nohaviaciach mal namočené vo vode. *Mladík...* Skláňal sa nad húfom bábik a pozoroval ich. A hoci bol vzdialený pätnásť metrov, Oliver vytušil jeho zmätený pohľad a otvorené ústa.

Oliverovi Winshawovi sa v hrudi šialene rozbubnovalo. *Čo sa tu deje?* Vrhol sa k telefónu a vytrhol slúchadlo z držiaka.

2

Raymond

– ANELKA JE NULA, – povedal Pujol.

Vincent Espérandieu sa pozeral na kolegu a spytoval sa, či jeho hodnotenie vyvolal úbohý výkon útočníka alebo to, odkiaľ pochádzal – z mesta v parížskej oblasti. Pujol nemal rád mestá a ešte menej ich obyvateľov.

V každom prípade musel Espérandieu uznať, že tentoraz má Pujol pravdu: Anelka bol nulový. Babrák. Ako napokon celé mužstvo. Ten prvý zápas bol pohroma. Iba Martinovi to podľa všetkého bolo jedno. Espérandieu sa pozrel naňho a usmial sa. Bolo mu jasné, že jeho šéf nepozná ani meno trénera, ktorému celé Francúzsko už mesiace výdatne nadávalo.

– Domenech je neschopný somár, – povedal Pujol práve vtedy, akoby jeho mozog zachytil Vincentovu myšlienku. – Ak sme sa v roku 2006 dostali do finále, tak len preto, že Zidane a ostatní sa ujali vedenia mužstva.

Nikto neprotestoval, a tak sa policajť zamiešal do davu a šiel po ďalšie pivo. Bar bol preplnený. 11. jún 2010. Otvárací deň prvých zápasov na Majstrovstvách sveta vo futbale v Juhoafrickej republike.

KRUH

Na obrazovke práve prebiehal zápas Uruguaj – Francúzsko, počas 0:0. Vincent sa znovu pozrel na šéfa. Pohľad upieral na obrazovku. Prázdny. Iba sa tak tváril a jeho zástupca to vedel.

Servaz nielenže nepozeral zápas, ale rozmýšľal, čo tam vlastne robí.

Šiel so svojou vyšetrovacou skupinou, aby im urobil radosť. Majstrovstvá sveta boli už celé týždne hlavnou témou rozhovorov na kriminálnom oddelení. Forma hráčov, priateľské zápasy, pohromy, ponižujúca prehra s Čínou, trénerove postupy, pridrahý hotel. Servaz sa spytoval, či by ich natoľko zaujímala napríklad tretia svetová vojna. Pravdepodobne nie. Dúfal, že sa tak budú správať aj zločinci a kriminálne štatistiky klesnú bez toho, aby niekto vôbec zasahoval.

Schytil pohár čerstvého piva, čo práve Pujol pred neho postavil, a priložil si ho k perám. Na obrazovke pokračoval zápas. Chlapíci v modrom sa pohybovali rovnako bezcieľne ako predtým. Pobehovali z jedného konca ihriska na druhý a Servaz nenašiel v ich premietňovaní nijakú logiku. Hoci nebol odborník, útočníci sa mu zdali čudne nešikovní. Kdesi sa dočítal, že výdavky na cestu a pobyt tohto mužstva by mali Francúzsku futbalovú federáciu stáť vyše milióna eur, a rád by bol vedel, odkiaľ berie peniaze a či si aj on nebude musieť siahnúť do vrečka. Tento problém jeho susedov zrejme nezaujímal natoľko ako chronická absencia výsledku, hoci zvyčajne to boli prísni daňoví poplatníci. Napriek tomu sa Servaz pokúšal zaujímať o to, čo sa deje na obrazovke. No z prijímača ustavične prúdilo nepríjemné hučanie ako z obrovského roja. Vysvetlili mu, že hluk pochádza z tisícok trúbok juhoafrických divákov na štadióne. Nemohol pochopiť, ako môžu produkovať a najmä znášať

BERNARD MINIER

taký hluk: ešte aj tam bol neznesiteľný, hoci zmiernený mikrofónmi a filtrovacou technikou.

Odrazu začali barové svetlá sliepať a odvádiť zaznievali výkriky, lebo obrazovka sa stiahla a obraz zmizol, potom sa znovu ukázal. Búrka... Krúžila nad Toulouse ako krdeľ havranov. Servaz sa pousmial, keď si predstavil, že sa ponoria do tmy a neuvidia zápas.

V myšlienkach podvedome zablúdil k známej, no nebezpečnej zóne. *Už osemnásť mesiacov Julian Hirtmann nedal o sebe vedieť...* Jeden a pol roka, no policajt naňho myslel každý deň. Švajčiar ušiel z Wargnierovho inštitútu v zime 2008 – 2009, iba niekoľko dní nato, ako ho Servaz navštívil v jeho cele. Počas toho stretnutia s úžasom odhalil, že niekdajší ženevský prokurátor a on majú spoločnú vášeň: Mahlerovu hudbu. A potom jeden unikol a druhý sa ocitol pod lavínou.

Osemnásť mesiacov, rozmýšľal. Päťstoštyridsať dní a nocí, počas ktorých mal nespočetne veľa ráz zlý sen. *Lavína...* Bol pochovaný v snehovej a ľadovej rakve, začal mu chýbať vzduch a od chladu mu skrehli končatiny, keď sa ho napokon dotkla sonda a ktosi zúrivo odhrabával sneh nad ním. Oslepilo ho svetlo, veľkými dúškami hltal čerstvý vzduch a v otvore sa ukázala jedna tvár. Hirtmannova... Švajčiar sa rozrehtal, povedal „zbohom, Martin“ a zapchal otvor...

Sen sa s menšími odchýlkami vždy skončil rovnako.

V skutočnosti prežil a dostal sa z lavíny. No v tých zlých snoch zomieral. A v tú noc tam hore istým spôsobom zomrela aj časť z neho samého.

Čo robil Hirtmann v tej chvíli? Kde sa nachádzal? Servaz si rozochvene znovu pozrel tú zasneženú a neuveriteľne majestátnu kra-

KRUH

jinu... závrtné vrcholy a pod nimi stratené údolie... budovu s hrubými múrmi... závary búchajúce na opustených chodbách... A potom dvere, za ktorými sa ozývala dôverne známa hudba: Gustav Mahler, obľúbený skladateľ Servaza – ale aj Juliana Hirtmanna.

– Dost' neskoro, – ozval sa Pujol vedľa neho.

Servaz sa roztržito pozrel na obrazovku. Jeden hráč odchádzal z ihriska, druhý ho nahrádzal. Servaz pochopil, že asi ide o spomínaného Anelku. Všimol si ľavý roh hore: 71. minúta – a stále 0:0. Zrejme preto v bare panovalo také napätie. Obrovský chlap vedľa, ktorý musel vážiť stotridsať kíľ a výdatne sa potil pod ryšavou bradou, mu poklopkal po pleci, akoby sa dobre poznali, a dýchol mu do tváre, až z neho bolo cítiť alkohol.

– Keby som bol ich tréner, nakopal by som ich do zadku, aby sa trochu rozhýbali, tie trasorítky. Doparoma, nevedia sa rozkývať ani na majstrovstvách sveta.

Servaz rozmýšľal, či sa jeho sused vôbec hýbe okrem toho, že si zájde po debnu piva do najbližšej samoobsluhy.

Rozmýšľal, prečo nemá rád šport v televízii. Že by to bolo preto, lebo jeho exmanželka Alexandra si nedala ujsť jediný zápas svojho obľúbeného mužstva? Sedem rokov tvorili pár, o ktorom si Servaz od prvého dňa myslel, že dlho nevydrží. Napriek tomu sa vzali a vydržali spolu sedem rokov. Stále nevedel, prečo im tak dlho trvalo, kým spoznali, čo bolo očividné: hodili sa k sebe asi tak ako príslušník Talibanu a voľnomyšlienkar. Dnes im z toho zväzku zostala len osemnásťročná dcéra. No bol na svoju dcéru hrdý. Áno, veru bol hrdý. Hoci sa vždy nezmieril s jej výzorom, pírsingmi a úpravou vlasov. Margot kráčala v jeho šlapajach, nie v matkiných. Tak ako on rada čítala a vybrala si tú najprestížnejšiu

BERNARD MINIER

školu v oblasti zameranú na literatúru. Marsac. Prichádzali tam najlepší študenti zo širokého okolia, niektorí dokonca z Montpellier či Bordeaux.

Keď tak premýšľal, musel si priznať, že vo veku štyridsaťjeden rokov mal vo svojom živote iba dva hlavné záujmy: prácu a dcéru. A ešte knihy... No s knihami to bolo niečo úplne iné – nebol to len záujem, ale jeho *celý* život.

Bolo to dostačujúce? Na čo sa sústreďoval život ostatných? Pozrel sa na dno svojho pohára od piva, kde zostali len stopy po pene, a usúdil, že na dnes už vypil dosť. Náhle pocítil, že mu veľmi treba ísť na záchod, a predral sa k dverám toaliet. Boli odporne špinavé. Akýsi chlap s plešinou sa mu obrátil chrbtom a Servaz počul, ako prúd moču dopadá na záchodovú misu.

– Také neschopné mužstvo, – povedal muž, keď sa policajť k nemu obrátil. – Hanba sa na nich pozeráť.

Zapol si rázporok a odišiel, ani si neumyl ruky. Servaz si tie svoje namydľil a dlho oplachoval, potom sušil a pri odchode stisol kľučku, ktorej sa ten muž dotkol, rukávom.

Hodil pohľad na obrazovku a hneď zistil, že sa počas jeho neprítomnosti nič nezmenilo, hoci zápas sa pomaly končil. Prítomní diváci soplili. Servaz si povedal, že ak to tak bude pokračovať, rozpúta sa tam hotová vzbura. Sadol si na svoje miesto.

Jeho susedia revali v štýle „poďme!“, „daj ho tam, doriti, hýb sa!“, „doprava! dopravááá!“, čo znamenalo, že sa to rozhýbalo, no vtom zacítil vo vrecku známe vibrovanie. Vytiahol teda telefón, nie smartfón, ale starú dobrú Nokiu. Displej svietil, niečo sa dialo. V odkazovacej sa ukázalo číslo „888“.

Servaz naň zavolať.

KRUH

Stuhol.

Hlas v telefóne... Trvalo mu necelú sekundu, kým ho spoznal, no bola to preňho večnosť. Akoby sa čas stiahol, akoby tých dvadsať rokov, keď ten hlas naposledy počul, preletelo ako dva údery srdca. Aj po toľkom čase mu zovrelo žalúdok. Hlas hovoril:

„Martin? To som ja, Marianne... Prosím ťa, zavolaj mi. Je to veľmi dôležité. Veľmi ťa prosím, zavolaj mi, len čo dostaneš túto správu...“

Ten hlas sa vynoril z minulosti a bolo v ňom cítiť strach.

SAMIRA CHEUNG hodila koženú bundu na posteľ a pozrela sa na veľkého muža, ktorý tam opretý o vankúše fajčil.

– Treba odísť. Musím ísť do práce.

Muž sediaci na posteli bol od nej o dobrých tridsať rokov starší, mal brucho a na hrudi biele chlpy, no Samire to bolo jedno. Podľa nej *to bol dobrý ťah*, a na inom jej nezáležalo. Ani ona nebola krásavica. Od strednej školy vedela, že v očiach väčšiny mužov je škaredá – alebo že jej tvár pokladajú za ošklivú a telo za nezvyčajne príťažlivé. Pri týchto protichodných pocitoch sa váhy naklonili raz na jednu, raz na druhú stranu. Samira Cheung spávala s mnohými mužmi; už dávno skonštatovala, že tí najväčší frajeri nemusia byť najlepši milenci, a ona hľadala dobrých milencov, nie pekných princov.

Veľká posteľ zavrzgala, keď jej telnatý milenec vytiahol nohy spod prikrývky a natiahol sa po šaty zložené na stoličke pri zrkadle na stojane, v ktorom sa odrážala časť podkrovia. Zvyšok priestoru zaberala komoda a španielska skriňa zo starožitníctva, trstinové koberce, barokový luster zavesený na tráme, no svietila

BERNARD MINIER

na ňom len každá druhá žiarovka, a okrem toho pavučiny a prach. Samira si natiahla nohavičky a tričko a zmizla v otvore na dlážke.

– FRŤANA ALEBO KÁVU? – ozvala sa zdola.

Pohybovala sa v kuchyni s červenými stenami, ktorá svojimi rozmermi pripomínala kajutu na lodi, a zapla kávovar na kapsuly. Nad hlavou jej svietila holá žiarovka, inak bol celý veľký dom ponorený v tme. Samira si túto ruinu, vzdialenú dvadsať kilometrov od Toulouse, kúpila minulý rok. Pomaličky ju opravovala (príležitostných milencov si vyberala podľa ich remesla: elektrikárov, murárov, maliarov, pokrývačov, inštalatérov...) Zatiaľ obývala len päťtinu priestoru v dome. Všetky miestnosti na prízemí boli bez nábytku a prázdne, zakryté plastovými fóliami, pri stenách stálo lešenie, zababrané vedrá s farbami a nástrojmi. Podobne nebola zariadená ani polovica poschodia a Samira si urobila spálňu v podkroví.

Na červenú stenu napísala cez šablónu veľkými písmenami: „Na stavenisko vstup zakázaný“. Na tričku mala zas nápis „I LOVE ME“. V ňom sa vynímali jej malé špicaté prsia. Muž ťažko zostupoval po priečkach rebríka strmého ako v lodi. Podala mu pariace sa espresso a zahryzla do načatého jablka, ktoré už na pracovnej doske zoxidovalo. Potom zmizla v kúpeľni. Po piatich minútach prešla do „šatne“. Všetko jej oblečenie bolo dočasne umiestnené na vešiakoch na dlhej kovovej tyči pod priesvitnými obalmi, bielizeň a trička boli poukladané v plastových zásuvkách a desiatky párov topánok stáli v rade pri stene.

Obliekla si džínsy s dierami na kolenách, topánky na nízkyh opätkoch, nové tričko a vybíjaný kožený opasok. Potom si upevnila puzdro so zbraňou. A nakoniec si vzala vojenskú vetrovku do dažda.

KRUH

– Ešte si tu? – povedala, keď sa vrátila do kuchyne.

Telnatý päťdesiatnik si utrel džem z úst. Pritiahol ju k sebe a tučnými rukami ju chytil za zadok. Chvíľu ho nechala, potom sa odťahla.

– Kedy mi opravíš sprchu?

– Tento víkend nie. Žena sa vráti od sestry.

– Nájdi si čas. Tento týždeň.

– Mám to nabité, – protestoval.

– Nijaká oprava, nijaké bozky, – vyhlásila.

Muž sa zamračil.

– Možno v stredu popoludní. Uvidím.

– Kľúče budú na zvyčajnom mieste.

Chcela čosi dodať, keď sa vtom odkiaľsi ozvala zmes zvukov elektrickej gitary a revu z hororového filmu. Začiatok skladby americkej skupiny Agoraphobic Nosebleed extrémneho žánru *grindcore*. Našla svoj mobil a rev a decibely zmĺkli. Pozrela sa na číslo: Vincent. Šla mu zavolať, keď prístroj zavibroval a ukázal sa text:

Zavolaj mi.

Hneď to urobila.

– Čo sa deje?

– Kde si? – zaznelo namiesto odpovede.

– Doma, práve odchádzam. Dnes večer slúžim. (V taký večer všetci muži zo skupiny, ktorí si to mohli dovoliť, zdrhli.) A čo ty, nepozeráš zápas?

– Dostali sme telefonát...

BERNARD MINIER

Niečo súrne. Určite nejaký náhradník v službe na prokuratúre. Nič pre milovníkov futbalu. Aj v justičnom paláci museli byť pustené televízory. Ona sama mala problém nájsť na ten večer milenca: futbal vyhrával na plnej čiare, dokonca aj nad sexom.

– Volali z prokuratúry? – spýtala sa. – O čo ide?

– Nie, nie je to prokuratúra.

– Takže?

V Espérandieuovom hlase bolo cítiť nezvyčajné napätie.

– Vysvetlím ti to. Ani nechod do kancelárie. Sadni do auta a príď za nami. Máš si kde poznačiť?

Samira si nevšímala svojho hosťa, čo netrpezlivo stál pri nej, siahla do kuchynskej zásuvky, vybrala pero a samolepky.

– Počkaj... už to mám.

– Dám ti adresu, tam nás nájdeš.

– Tak daj.

Ako si zapisovala adresu, zamračila sa.

– Marsac? To je na tom vidieku... *Kto* vám zavolať, Vincent?

– Dozvieš sa. Už sme na ceste. Príď za nami čím skôr.

Za oknom sa zablyslo.

– Za nami? A to je kto?

– Martin a ja.

– V poriadku. Letím.

Skončila. Čosi tam nesesedelo.

3

Marsac

NA STRECHU AUTA neprestajne bubnoval dážď. Tancoval na reflektoroch, zaplavoval predné sklo. Zvieratá zahnal do úkrytov a na ceste bolo len zopár vozidiel. Dážď prichádzal zo západu, ako keď vojsko obsadí nové územie. Ako predvoj sa prihnali víchor a blesky a zaútočili na stromy a cesty. Nebol to obyčajný dážď. Hotová potopa. Sotva rozoznávali lesnú cestu a obrysy stromov. Oblohu občas preťali blesky, no inak bolo vidieť len pás svetla s hviezdíčkami kvapiek a mimo neho tmu, čo sa premiestňovala s nimi. Vyzeralo to, akoby obývanú zem pohltila povodeň a oni sa pohybovali po dne oceánu. Servaz uprene pozoroval cestu. Zvuky stieračov boli spomalenou ozvenou jeho srdca, čo mu pulzovalo v hrudi v oveľa rýchlejšom tempe. Pred chvíľou vyšli z diaľnice a teraz sa nachádzali medzi tmavými kopcami a v nezvyčajnej tme na vidieku, čo sa mestskému tridsiatnikovi, akým bol Espérandieu, zdalo ako ponorenie do morských hlbín. Ešte dobre, že hudbu nevyberal jeho šéf. Vincent zasunul do prehrávača CD Queen a Stone Age. Martin výnimočne neprotestoval.

Bol ponorený do myšlienok.

BERNARD MINIER

Espérandieu na okamih prestal pozeráť na cestu a všimol si Servazu. V jeho očiach sa odrážalo svetlo reflektorov a pohyb stieračov. Martin hľadel na asfalt tak ako predtým na obrazovku televízora: *nevidel ju*. Jeho zástupca premýšľal o telefonáte. Odkedy ho Martin dostal, bol celkom iný. Vincent si domyslel, že v Marsacu sa niečo stalo a osoba, ktorá mu volala, bola jeho stará známosť. Servaz o tom veľa nepovedal. Pujolovi oznámil, nech ďalej pozerá zápas, a Espérandieua požiadal, aby šiel s ním.

V aute mu rozkázal zavolať Samiru. Vincent nevedel, o čo ide.

Keď Renault Scénic prechádzal tunelom pomedzi platany pri vstupe do mesta, dážď trochu ustal. Predierali sa malými uličkami v centre a poskakovali na dlažbe.

– Vľavo, – povedal Servaz, keď prišli na námestie s kostolom.

Espérandieu zaregistroval množstvo pubov, kaviarní a reštaurácií. Marsac bol univerzitné mesto s 18 503 obyvateľmi. A takmer s rovnakým počtom študentov. Fakulty filozofická, prírodovedecká, právnická, ekonomická a veľmi známa prípravka pre literárne oddelenie École normale supérieure. V novinách, ktoré rady ohromujú, ho nazývali Cambridge juhozápadu. Zo striktného policajného hľadiska taký príliv študentov znamenal problémy so správaním v opitosti, s užívaním omamných prostriedkov, marihuany a amfetamínov a s istými mravnými deliktmi. Nič z toho sa netýkalo kriminálneho oddelenia.

– Asi vypli prúd.

Ulice sa ponorili do tmy a zhasli aj okná barov.

Za sklom sa mihali pohyblivé svetlá – lampáše. *Búrka*, pomyslel si Vincent.

– Obíď námestie a zaboč do druhej vpravo.

KRUH

Obišli malé kruhové námestie a zahli do úzkej dláždenej ulice medzi vysoké fasády domov. Dvadsať metrov pred nimi blikali v daždi majáky. Žandári... *Nieкто zavolal...*

– Čo znamená ten cirkus? – spýtal sa Espérandieu. – Vedel si, že tam sú žandári?

Zaparkovali za Renaultom Trafic a Citroënom C4 vo farbách dopravnej polície. Silno pršalo a veľké kvapky poskakovali na strechách áut. Keďže jeho šéf neodpovedal, Vincent sa k nemu obrátil. Martin vyzeral nezvyčajne napäto. Ohromene sa pozrel na svojho zástupcu a vystúpil z auta.

Za niekoľko sekúnd mal mokré vlasy aj košeľu. Niekoľko žandárov v pršiplášťoch odovzdane stálo v tom lejaku. Jeden z nich podišiel k Se vazovi a ten mu ukázal preukaz. Žandár sa zatváril prekvapene, že tam je kriminálka skôr, ako sa to dostalo na prokuratúru.

– Kto vedie zásah? – spýtal sa Servaz.

– Kapitán Bécker.

– Je vnútri?

– Áno, ale neviem, či...

Servaz si ho nevšimal a šiel ďalej.

– MARTIN!

Pozrel sa vľavo. V uličke trochu ďalej stál Peugeot 307. Za volantom pri otvorených dverách sedel niekto, o kom si myslel, že ho už nikdy neuvidí.

LIALO AKO Z KRHLÝ, majáky a reflektory ich oslepovali, do tváří šľahal vietor, všetko bolo rozmazané. No aj tak by bol tú postavu rozoznal medzi tisícmi. Mala nepremokavý plášť so zdvihnutým golierom a premočené kučeravé blond vlasy rozdelené pútcom, ľavý pra-

BERNARD MINIER

meň jej padal do tváre. *Bola to naozaj ona.* Stála vzpriamene, rukou držala dvere na aute, bradu zdvihnutú, ako si ju pamätal. V tvári sa jej zračila bolesť a strach, no zostala hrdá.

Kedysi na nej miloval práve tú hrdosť. Kým ich nerozdelila ako múr.

– Dobrý deň, Marianne, – povedal.

Pustila dvere a rozbehla sa k nemu. O chvíľu už bola v jeho náručí. Od jej vzlykov ním prebehla drobná triaška. Objal ju, ale nezovrel. Gesto skôr zo slušnosti, nie intímne. *Kolko rokov? Devätnásť? Dvadsať? Vyrhla ho von zo svojho života, odišla s iným a našla spôsob, ako vinu hodiť naňho. Miloval ju, ach áno... Možno viac ako inú ženu predtým aj potom... No stalo sa to v inom storočí, tak dávno...*

Trochu sa odtiahla a hľadela naňho, pričom ho mokrý prameň vlasov poštekľil na tvári. Znovu pocítil jemnú triašku, asi tak s magnitúdou 4 Servazovej stupnice. Jej oči tak blízko: dve žiariace zelené jazerá. Čítal v nich množstvo protirečivých pocitov. Bola medzi nimi bolesť. Trápenie. Obava. Strach. Ale aj vďačnosť a nádej. Maličká, slabá nádej... Ktorú vkladala doňho. Pozrel sa inam, aby utišil tlkot srdca. Devätnásť rokov, a ona sa takmer nezmenila, okrem drobných vrások okolo očí a úst.

Spomenul si na jej slová v telefóne: „*Stalo sa niečo hrozné...*“ Vtedy si myslel, že hovorí o sebe, o niečom, čo urobila, no pochopil, že ide o jej syna: „*Hugo... našiel mŕtvu ženu v jej dome... Všetko svedčí proti nemu, Martin... Povedia to naňho...*“ Hovorila prerývane medzi vzlykmi, hrdlo mala také stiahnuté, že polovici z jej slov nerozumel.

– Čo sa stalo?

– *Zavolať mi... Bol nadrogovaný... Zobudil sa v dome tejto ženy a ona bola... mŕtva...*“

KRUH

Bolo to celé absurdné, nedávalo to zmysel. Spytoval sa, či nie je opitá alebo niečím omámená.

– *Marianne, ničomu nerozumiem. O čom to hovoríš? Kto je tá žena?*

– *Jeho profesorka. V Marsacu.*

Marsac... Tam študovala Margot. Už po tom telefonáte sa začal obávať... Potom si povedal, že na univerzite, lýceu a iných školách v Marsacu musí byť aj sto profesorov. Prečo by tá žena mala učiť práve Margot?

– *Martin, obžalujú ho... Je nevinný. Hugo nie je schopný urobiť niečo také... Prosím ta, musíš nám pomôcť... Ďakujem, že si prišiel. Ja...*

Zastavil ju gestom.

– Teraz nie... Vráť sa domov. Ohlásim sa ti.

Uprela naňho vďačný pohľad. Nečakal na odpoveď, zvrtol sa na opätku a zamieril k domu.

– KAPITÁN BÉCKER?

– Áno.

Znovu vytiahol preukaz, hoci vnútri bolo ťažké niečo rozoznať.

– Veliteľ Servaz. Kriminálne oddelenie v Toulouse. A tu je poručík Espérandieu.

– Kto vám dal vedieť? – spýtal sa prekvapený kapitán Bécker.

Bol to menší zavalitý päťdesiatnik, vyzeral ako muž, ktorý zle spáva, pod očami mal vačky. A zrejme ním otriaslo, čo videl. Náladu mal pod psa. *Zasa jeden, ktorého vytrhli od futbalu.*

– Jeden svedok, – naznačil. – A vám to kto oznámil?

BERNARD MINIER

Bécker zafučal, akoby nechcel podávať informácie neznámemu.

– Sused. Oliver Winshaw. Angličan... Býva tam, na druhej strane ulice.

Ukázal na múr.

– A čo videl?

– Okno na jeho pracovni je obrátené do tejto záhrady. Videl mladého muža sedieť na kraji bazéna a na vode plávať bábiky. Zdalo sa mu to čudné, a tak nám zavolať.

– *Bábiky?*

– Áno. Aj vy to uvidíte.

Nachádzali sa v obývačke ponorenej v prítmí ako zjavne všetky domy v Marsacu. Brána na ulicu bola otvorená a miestnosť osvetľovali len reflektory áut zaparkovaných pred domom, ich čierne tieň sa zdvojovali na stenách. Servaz rozoznal americkú kuchyňu s okrúhlym skleneným stolom, na ktorom tancovali svetielka, štyri kované stoličky, drez a za stĺpom schodište vedúce na poschodie. Dokorán otvorenými oknami vnikal dnu vlhký vzduch zo záhrady. Servaz si povedal, že niekto ich musel zablokovať, aby vo vetre nebúchali. Zvonku počul šum dažďa a nárazy vetra v lístí stromov.

Popri nich prešiel nejaký žandár; lampa na okamih ožiarila ich postavy.

– Inštalujú tu agregát, – povedal Bécker.

– Kde je ten mladík? – spýtal sa Servaz.

– V aute. Strážia ho. Odvedieme ho na žandársku stanicu.

– A obeť?

Žandár ukázal prstom na strop.

– Hore. V podkroví. V kúpeľni.

KRUH

Z jeho hlasu Servaz vycítil, že je ešte z toho šokovaný.

– Bývala sama?

– Áno.

Podľa toho, čo videl z ulice, usúdil, že dom je veľký: štyri podlažia, ak sa ráta podkrovie a prízemie, hoci každé nemalo viac ako päťdesiat štvorcových metrov.

– Profesorka, je to tak?

– Claire Diemarová. Tridsaťdva rokov. V Marsacu bola profesorka, ale neviem, čo učila.

Servaz sa pozrel na kapitána v prítmí.

– Chlapec bol jeden z jej žiakov.

– Čože?

Žandárovo slová prehlušilo hrmenie.

– Povedal som, že chlapec chodil do jej triedy.

– Áno, viem o tom.

Servaz stále upieral zrak na Béckera, každý bol pohrúžený do svojich myšlienok.

– Predpokladám, že ste ostrieľanejší ako ja, – povedal napokon žandár. – No aj tak vás vystríham: nie je to nič pekné... Ešte nikdy som nevidel čosi také... nechutné.

– *Prepácte*, – ozval sa akýsi hlas zo schodov.

Neisto vykročili smerom k hlasu.

– *Môžem vedieť, kto ste?*

Niektu schádzal po schodoch. Z tieňa pomaly vystupovala vysoká postava a blížila sa do ich zorného poľa.

– Veliteľ Servaz, kriminálne oddelenie v Toulouse.

Muž mu podal ruku v koženej rukavici. Musel byť vysoký do dvoch metrov. Servaz rozoznal celkom hore dlhý krk, zvláštnu

BERNARD MINIER

hranatú hlavu s odstávajúcimi ušami a nakrátko ostrihanými vlasmi. Obor si utieral ešte vlhkú ruku o mäkkú kožu.

– Roland Castaing, prokurátor na štátnom zastupiteľstve v Auchu. Práve mi telefonovala Catherine. Povedala mi, že prídete. Mohol by som vedieť, kto vám to oznámil?

Spomenul Cathy d’Humières, šéfkou prokuratúry v Toulouse, s ktorou Servaz viac rás pracoval – najmä pri najzvláštnejšom vyšetrovaní v jeho kariére, ktoré ho pred poldruha rokom zaviedlo do Wagnierovho inštitútu. Servaz zaváhal.

– Marianne Bokhanowsky, chlapcova matka, – odpovedal.

Nastalo ticho.

– Poznáte ju?

Prokurátorov tón bol trochu prekvapený a podozrievavý. Mal hlboký prenikavý hlas, v ktorom spoluhlásky drnčali ako kára na kameňoch.

– Áno. Trochu. No už roky som ju nevidel.

– Prečo v tomto prípade vy? – chcel vedieť obor.

Servaz znovu zaváhal.

– Nepochybne preto, že moje meno bolo vo všetkých novinách.

Muž chvíľu mlčal. Servaz cítil, že ho obor z tej výšky skúma. Vytušil jeho uprený pohľad a zachvel sa. Predstavil si sochu z Veľkonočného ostrova.

– Ach, áno, pravdaže... Vraždy v Saint-Martin-de-Comminges. Pravdaže... To ste boli vy... Neuveriteľná história, však? Také vyšetrovanie vás musí poznačiť, či nie, veliteľ?

Servazovi sa v tóne štátneho úradníka čosi nepáčilo.

– To mi stále nevysvetľuje, prečo ste tu...

KRUH

– Už som vám povedal: Hugova matka ma požiadala, aby som si to prišiel pozrieť.

– Pokiaľ viem, vyšetrovanie vám ešte nebolo zverené, – odsekol úradník.

– Nie, je to tak.

– Patrí to prokuratúre v Auchu. Nie v Toulouse.

Servaz takmer namietol, že prokuratúra v Auchu má len skromnú vyšetrovaciu skupinu a že jej v posledných rokoch nezverili jediný dôležitý kriminálny prípad, ale ovládol sa.

– Absolvovali ste dlhú cestu, veliteľ, – povedal Castaing. – A predpokladám, že tak ako my všetci ste sa museli zrieknuť pozzerania televízie. Choďte teda hore, no upozorňujem vás, nie je to pekné... No vy ste na rozdiel od nás už videli všeličo.

Servaz len prikývol. Odrazu si uvedomil, že toto vyšetrovanie mu v nijakom prípade nesmie uniknúť.

BÁBIKY HLADELI do nočnej oblohy. Servaz si pomyslel, že mŕtvola plávajúca na hladine bazéna by asi mala rovnaký pohľad. Pohoďovali sa, ich bledé šaty sa vlnili v rovnakom rytme a niekedy do seba bábiky narážali. Servaz a Espérandieu stáli na kraji bazéna. Jeho zástupca držal nad nimi obrovský dáždnik. Kvapky na ňom bubnovali tak ako na dlaždiciach a na špičkách ich topánok. Vietor ho ohýbal k divému viniču fasády za ich chrbtom.

– Doriti, – povedal zástupca.

Týmto výrazom reagoval vždy, keď mal zhrnúť nejakú podľa neho nepochopiteľnú situáciu.

– Zbierala ich, – pokračoval. – Nemysím si, že ten, čo ju zabil, si ich priniesol. Musel ich nájsť v dome.

BERNARD MINIER

Servaz prikývol. Rátal. *Devätnást...* Nový záblesk ožiaril premočené tváre. Najzarážajúcejšie boli tie uprené pohľady. Vedel, že podobný pohľad ich čaká hore, a duševne sa na to pripravil.

– Tak poďme.

Vnútri si natiahli rukavice, ochranné čiapky na vlasy a nylonové prezuvky na obuv. Objal ich závoj noci. Agregát ešte nefungoval. Zrejme nastal nejaký technický problém. Spoločne postupovali v tme. Nikomu nebolo do reči. Servaz vytiahol lampáš a zažal. Espérandieu urobil to isté. Potom začali vystupovať.

4

Osvetlenia

LAMPÁŠE OSVETLOVALI SCHODY, ktoré praskali pod ich krokmi. Svetlo zospodu modelovalo ich tváre, Espérandieu videl oči svojho šéfa žiariť ako dva čierne drahokamy, kým so sklonenou hlavou hľadal na schodisku stopy. Nohy kládol čo najbližšie k lištám a šiel rozkročmo ako novozélandský rugbyový tím All Black počas bojového pokriku.

– Dúfajme, že pán prokurátor urobil to isté.

Na poslednú podestu niekto položil vetruvzdornú lampu. Vrhala okolo seba nejasné svetlo. Na jediné dvere.

Celý dom akoby vzdychal pod nápormi búrky. Servaz na prahu zastal. Pozrel sa na hodinky. 11:10. Mimoriadne silný blesk ožiaril okno kúpeľne a zapísal sa na ich sietnice, práve keď vchádzali. Nasledovalo burácajúce hrmenie. Pokročili a lampášmi prebehli po podkroví. Bolo treba konať veľmi rýchlo. Čoskoro mali prísť na scénu zločinu technici, no zatiaľ boli sami. Miestnosť v podkroví bola tmavá. S výnimkou nebeskej pyrotechniky, čo sa ukazovala za oknom... A veľkej vane, vynímajúcej sa v tme ako jasný bledomodrý obdĺžnik.

BERNARD MINIER

Ako nejaký bazén... *osvetlený znútra...*

Servaz cítil v hrdle, ako mu bije srdce. Opatrne namieril lampáš na zem. Potom ním prechádzal po stenách a blížil sa k vani. Nebolo to jednoduché: všade sa nachádzali sviečky a fľaštičky, nížke kusy nábytku, ozdobné misy, vešiaky na uteráky, zrkadlo. Okolo vane dvojité záves. Bol odhrnutý a Servaz si všimol mihotanie vody na emaili. A nejaký tieň.

Niečo tam bolo... Niečo či skôr niekto.

Vaňa bola starý model z bielej liatiny na štyroch nožičkách. Merala na dĺžku niečo cez dva metre a bola hlboká – Servaz musel prísť až celkom k nej, aby videl dovnútra.

Urobil teda ešte krok. A cúvol.

Bola tam a hľadela naňho veľkými modrými otvorenými očami, ako očakával. Aj ústa mala otvorené, akoby chcela niečo povedať. No to nebolo možné, keďže už nežila. Nebolo v nej už nič živé.

Bécker aj Castaing mali pravdu: dokonca aj Servaz zriedkavo videl niečo také neznesiteľné. Možno s výnimkou koňa bez hlavy tam v horách... Na rozdiel od nich však vedel, ako ovládať svoje emócie. Claire Diemarová bola spútaná neuveriteľne dlhým povrazom, čo sa jej nespočetne veľa ráz ovíjal okolo drieku, nôh, členkov, hrdla a ramien, prechádzal pod zadkom, pomedzi stehná, drvil jej hrud', vytváral rôzne kľučky a hrubé uzly. Drsný povraz na každom mieste poranil kožu. Priblížil sa aj Espérandieu a nazrel cez plece svojho šéfa. Ihneď sa mu v mysli vynoril výraz: *bon-dage*, erotická technika. Spojivá a uzly boli miestami také početné, zložité a tak utiahnuté, že podľa Servaza súdny lekár strávi celé hodiny, kým ich porozrezuje, aby ich mohli preskúmať v laborató-

KRUH

riu. Ešte nikdy nevidel takú spleť. Tomu, kto ju tak zošnuoval, to však netrvalo veľmi dlho: ten konal brutálne a potom vložil obeť do vane a pustil kohútik.

Zle ho zatvoril, lebo ešte z neho kvapkalo.

Vždy keď kvapka narazila na vodnú hladinu, v miestnosti zaznel rušivý zvuk.

Možno ju predtým udrel. Servaz by bol rád ponoril ruku do vane, vytiahol hlavu a nadvihol lebku, aby cez dlhé hnedé vlasy preskúmal occipital a parietal – tylovú a temennú lebečnú kosť. Tieto dve ploché kosti vytvárajú lebečnú dutinu. Ale neurobil to. Bola to práca pre súdneho lekára.

Svetlo lampáša sa odrážalo na vode. Zhasol ho a zostal tam jediný zdroj svetla. *Voda sa ligotala, akoby posiatá flitrami...*

Servaz zatvoril oči, narátal do troch a otvoril ich. Zdroj svetla sa nenachádzal vo vani, ale v ústach obeť. Malý lampáš s obvodom najviac dva centimetre. Bol zasunutý do jej hrdla a trčal z neho iba koniec, osvetľoval podnebie, jazyk, ďasná a zuby mŕtvej a lúč sa rozptyľoval vo vode.

Akoby lampa s ľudským tienidlom...

Ohúrený Servaz sa spytoval, čo malo to posledné gesto znamenať. Podpis? Jeho zbytočnosť v spôsobe vykonania a nepopierateľná symbolická hodnota ho viedli k zamysleniu. Zostávalo len nájsť symbol. Rozmýšľal o tom, čo videl, aj o bábikách v bazéne, pokúšal sa určiť dôležitosť každého prvku.

Voda...

Voda bola hlavný prvok. Na dne vane si všimol nejaké organické zvyšky, začuchal a pocítil pach moču. Z toho usúdil, že zomrela v tej studenej vode.

BERNARD MINIER

Voda vnútri a voda vonku... *Pršalo...* Že by vrah počkal na nočnú búrku, aby konal?

Spomenul si, že na schodišti nevidel nijaké zvláštne stopy, keď šiel hore. Keby boli telo zviazali inde ako v tejto miestnosti a potom ho tam dotiahli, nepochybne by boli zostali škrabance na lištách a boli by poškodili koberec. Technikom povie, aby prezreli schodište a zobrali vzorky, no už poznal odpoveď.

Znovu si pozrel to dievča. Prišlo mu zle. Mala pred sebou budúcnosť. Kto si zaslúži zomrieť taký mladý? Pohľad do vody mu všetko povedal: bála sa, veľmi sa pred smrťou bála. Pochopila, že je koniec, že je všetko vyčerpané, hoci ani nevedela, čo to znamená zostarnúť. Na čo mohla myslieť? Na minulosť či na budúcnosť? Na nevyužitú príležitosť, na druhé šance, čo už nebude mať, na plány, čo sa neuskutočnia, na milencov či na veľkú lásku? Alebo len na prežitie? Bránila sa ako divé zviera lapené do klietky. No vtedy už bola zatvorená do sťahujúceho väzenia z povrazu a cítila, ako voda okolo nej pomaličky a nezadržateľne stúpa. Dotýka sa jej kože. V mozgu jej revala panika ako uragán, aj ona chcela kričať, no malý lampáš v hrdle tomu bránil, bol účinnejší ako iná upchávka, mohla dýchať už len nosom, hrdlo mala boľavé, napuchnuté okolo cudzieho objektu, mozog sa jej dostatočne neokysličoval. Určite vzlykala, keď sa jej voda dostala do úst, a panika sa zmenila na desivú hrôzu, keď voda vnikla do nosných dierok, pokryla jej tvár a zaliala naširoko otvorené oči...

Odrazu sa rozsvietilo a strhli sa.

– Dohroma! Pane na nebi! – zvolal Espérandieu.

KRUH

– VYSVETLITE MI, PREČO by som vám mal zveriť toto vyšet-
rovanie, veliteľ!

Servaz zdvihol hlavu a pozrel sa na Castainga. Úradník vytiahol cigaretu a zasunul si ju medzi pery. Cigareta zašumela pod kvapkami, keď si ju pripaľoval. Stál tam v daždi a vo svetle reflektorov ako obrovský nehybný totem. A z výšky si premeriaval Servaza.

– *Prečo? Pretože každý očakáva, že to urobíte. Je to najrozumnejšia možnosť. Pretože ak to neurobíte a ak toto vyšetovanie žalostne skrachuje, BUDŮ SA VÁS PÝTAŤ, PREČO STE TO NEUROBILI.*

Malé očka schované pod nápadným obočím zažiarili, no Servaz nevedel určiť, či od hnevu, od pobavenia alebo od oboch. Správanie obra sa na prekvapenie nedalo ľahko dešifrovať.

– Cathy d’Humières na vás nešetrí chválami.

V tóne bolo jednoznačne cítiť nedôveru.

– Hovorí, že vaša vyšetrovací skupina je tá najlepšia, s akou pracovala. To nie je hocijaký kompliment, však?

Servaz mlčal.

– Chcem byť informovaný o každom vašom kroku, o každom posune vo vyšetovaní, je to jasné?

Servaz iba prikývol.

– Zavolám vyšetrovaciu skupinu a hneď aj vášmu riaditeľovi. Pravidlo číslo jeden: nijaké tajnosti ani úpravy procedúr. Inak povedané, nijaká iniciatíva bez môjho predbežného súhlasu.

Castaingove oči pod výrazným obočím číhali na súhlas. Servaz znovu prikývol.

– Pravidlo číslo dva: všetko, čo sa týka tlače, prejde cezo mňa. S novinármi nebudete hovoriť. To si vezmem na starosť ja.

BERNARD MINIER

Nuž, aj on si chcel užiť svojich pätnásť minút slávy. Tým známym bonmotom Andy Warhol zasial semienko nezhôd, odvtedy chce každý pred odchodom aspoň raz si užiť svetlá rámp: rozhodcovia na športovom teréne, trochu prihorliví, odborárski šéfovia, ktorí si chránia svoje posty vydieraním podnikových šéfov a vystupovaním v televízii, a provinční prokurátori, len čo sa ocitnú v prítomnosti kamier.

– Iste by ste boli radšej pracovali s Kathy d’Humières, no musíte sa zmieriť s mojou prítomnosťou. Vezmem si vás na dobu zadržania, hneď po príchode podozrivého budem informovať sudcu. Ak s vašou prácou nebudem spokojný, ak sa počas jeho zadržania dostatočne nepokročí alebo ak usúdím, že nerobíte dosť, zariadim, aby vám sudca prípad vzal v prospech vyšetrovacieho oddelenia tunajšieho žandárstva. Dovtedy máte voľnú ruku.

Zvrtol sa a zamieril ku škode zaparkovanej trochu ďalej.

– Super, – povedal Vincent. – Naša práca je naozaj príjemná.

– Aspoň vieme, na čom sme, – pridala sa Samira. – Aký súd je v tom Auchu?

Vynorila sa, keď schádzali z poschodia, a ihneď vzbudila pozornosť žandárov svojou vojenskou vetrovkou, čo mala na chrbte nápis *Zombie verzus upíri*.

– Súd prvej inštancie...

– Hmm.

Uhádol, kam tým Samira mieri: bolo nadovšetko jasné, že to bol prvý významnejší prípad, čo sa pánu prokurátorovi dostal do rúk. A aby nahradil nedostatok skúseností, dal najavo svoju autoritu. Niekedy súdy a polícia postupovali v súlade, inokedy ťahali každý za opačný koniec.

KRUH

Vrátili sa dovnútra. Už prišli technici a súdni znalci. Všade ponafahovali pásiky zakazujúce vstup, zažali lampy, natiahli metre elektrických káblov, porozkladali žlté plastové označenia možných stôp a špeciálnymi lampami osvetľovali steny, hľadali stopy krvi, spermie a neviemčo iné. Pohybovali sa mlčky v bielych kombinézach medzi prízemím, poschodím a záhradou, každý presne vedel, čo má robiť.

Servaz vyšiel z obývačky do záhrady. Dážď trochu ustal. No dažďové kvapky mu stále bubnovali na hlave. V ušiach mu ešte znel Mariannin hlas z telefónu. Podľa nej jej Hugo zavolať a vysvetliť jej, že sa zobudil v dome svojej profesorky. Mal čudný hlas, lebo podľahol panike. Vôbec nevedel, čo tam robí, ani ako sa tam dostal. Hovoril, ako si najprv prezrel záhradu, pretože okná boli dokonoran otvorené, a ako celý ohúrený zbadal v bazéne plávať bábiky. Potom si pokladal za povinnosť prehľadať dom, každú miestnosť, každé poschodie. Takmer omdlel, keď celkom hore objavil vo vani telo Claire Diemarovej. Marianne povedala Servazovi, že Hugo najprv dobrých päť minút len plakal a nebol schopný súvisle hovoriť. Až potom pokračoval. Vraj chytil telo Claire vo vode a triasol ním, aby ju prebral, pokúšal sa rozviazať uzly, no boli priveľmi stiahnuté. A napokon videl, že je mŕtva. Rozrušený vyšiel z domu a dovliekol sa v daždi k bazénu. Nevedel, ako dlho tam zostal. Sedel ohúrený na kraji bazéna a potom zavolať matke. Oznámil jej, že sa cítil čudne – *že mal v hlave akúsi hmlu*. Použil tento výraz. Akoby ho niekto nadrogoval... Ešte stále sa neprebral, keď prišli žandári a založili mu putá.

Servaz podišiel k bazénu. Bábiky: jeden technik ich práve zberal podberákom. Pochytil ich a po jednej povkladal do veľkých priesvitných vriec, čo mu pridržal kolega. V tej scéne bolo čosi nesku-

BERNARD MINIER

točné; aj na ne svietili reflektory a biele prízračné tváre bábik žiarili v prudkom svetle podobne ako ich nehybné modré pohľady. Servaz sa zachvel, keď si uvedomil, že na rozdiel od Claire Diemarovej, ktorá vyzerala nepochybne mŕtva, pohľady bábik pôsobili zvláštne živo. Presnejšie až *nepriateľsky živo*... Doparoma! Servaz sa za také myšlienky na seba hneval.

Pomaly obchádzal bazén, dával si pozor, aby sa na mokrých dlaždiciach nepokĺzol. Zdalo sa mu, že predátora niečo v správaní či postoji obete prítahovalo. Podobne ako v prírode zviera nepoľuje náhodne, ale si vytvára akýsi obraz svojej koristi.

Všetko na tejto scéne mu hovorilo, že ani tu si obeť nevybrali náhodou.

Zastal oproti múru oddelujúceho záhradu od ulice. Pozrel sa hore. Videl horné poschodie domu odnaproti. Z jedného okna bolo vidieť rovno na bazén. Zrejme preto anglický sused zbadal Huga a bábiky. Keby bol Hugo sedel na druhej strane bazéna pod múrom, nikto by ho nebol videl. No sadol si tam, kde bol práve Servaz. Možno na to nemyslel, možno bol priveľmi ohúrený a zmätený po tom, čo zažil, a tak sa o nič iné nestaral. Servaz sa zamračil, stiahol hlavu medzi plecia, šľahal mu na ňu dážď a stekal na šiju. Na tomto prípade bolo niečo bizarné.

5

Honba za snarkom

OLIVER WINSHAW bol starý pán s veľmi živým pohľadom, takým živým, aký má čerstvo vylovená ryba. Napriek neskorej hodine vôbec nevyzeral unavene. Servaz si všimol, že jeho žena nepovedala ani slovo, ale zato ich nespúšťala z očí a nič jej neušlo. Takisto pôsobila živo. Dvaja čulí starí ľudia s jasným rozumom, ktorí mali za sebou určite zaujímavé životy a mienili čo najdlhšie využívať svoje nervové bunky.

– Pýtam sa ešte raz, aby to bolo naozaj jasné: nevšimli ste si v poslednom čase nič zvláštne?

– Nie. Lutujem, ale nič.

– Nepotuloval sa tam niekto, nezvonil u susedky, nejaká drobnosť, čo ste si vtedy nevšimli, no ktorá vo svetle toho, čo sa práve stalo, by sa vám mohla zdať podozrivá. Poprosím vás, aby ste sa sústredili, je to dôležité.

– Myslím si, že si dostatočne uvedomujeme dôležitosť celej situácie, – rázne sa ozvala žena po prvý raz. – Manžel sa vám pokúša pomôcť, komisár, veď vidíte.

Servaz sa pozrel na Olivera. Ľavé viečko starého muža sa jemne chvelo. Nemienil opraviť oslovenie „komisár“.

BERNARD MINIER

– Pani Winshawová, mohli by ste nás na chvíľu nechať samých, vášho muža a mňa?

Ženin pohľad stvrdol a pootvorila pery.

– Počujte, komisár, ja...

– Christine, prosím ťa, – povedal Winshaw.

Servaz si všimol, že manželka sa strhla. Zjavne nebola zvyknutá, aby sa vedenia zmocnil manžel. V hlase Olivera Winshawa sa prejavila akási čulosť: potešilo ho, že manželku uzemnili, a páčila sa mu predstava, že sa ocitne medzi mužmi. Servaz sa pozrel na svojich dvoch zástupcov a kývol im, aby sa tiež vzdialili.

– Neviem, či to vy v službe môžete, ale ja by som si dal whisky, – veselo povedal starý muž, keď osameli.

– Nepoviete to na mňa? – usmial sa Servaz. – Prosím s ľadom.

Winshaw mu venoval úsmev zožltnutý od pitia čaju. Mal milé, šibalské očka a dlhé preriednuté vlasy. Servaz vstal a podišiel ku knižnici. *Stratený raj, Balada o starom námorníkovi, Hyperion, Honba za snarkom, Pustá zem...* Metre a metre anglickej poézie...

– Zaujímate sa o poéziu, veliteľ?

Servaz si vzal ponúkaný pohár. Prvý glg ho zohrial ako oheň. Škótska bola dobrá, s výraznou chuťou po dyme.

– Výlučne o latinskú.

– Štúdiá?

– Literatúra, už veľmi dávno.

Winshaw na znak uznania výrazne pokýval hlavou.

– Iba poézia dokáže vyjadriť neschopnosť človeka pochopiť zmysel nášho putovania na tejto Zemi, – povedal. – A predsa, ak mu dáme na výber, ľudstvo vždy uprednostní futbal pred Viktorom Hugom.

KRUH

– Nemáte radi šport v televízii? – podpichol ho Servaz.

– *Chlieb a hry*. Nič nové pod slnkom. Ibaže gladiátori riskovali v hre svoj život, a to malo iný priebeh ako títo chlapci, čo pobehujú v šortkách za loptou. Štadión je len niečo oveľa väčšie ako školské ihrisko.

– „Nie je však dobré ani pohrdať fyzickým cvičením“, to vravel už Plutarchos, – poznamenal Servaz.

– Tak na zdravie Plutarcha!

– Claire Diemarová bola krásna, či nie?

Oliver Winshaw zadržal pohár niekoľko centimetrov od úst. Jeho mierny a bledý pohľad akoby sa niekam vytratil.

– Veľmi.

– Až tak?

– Videli ste ju, nie? Ibaže... nevravte mi, že... že bola...

– Povedzme, že to nebol jej najlepší deň.

Pohľad starého muža sa zahmlil.

– Ach, môjtypane... My tu žartujeme, pijeme... A pritom sa celkom blízko stalo to...

– Pozerali ste sa na ňu?

– Čože?

– Pozerali ste sa na ňu ponad múr, keď bola v záhrade?

– Panebože, o čom to hovoríte?

– Opaľovala sa. Vidieť na nej stopy po plavkách. Musela sa v záhrade aj prechádzať. Odpočívať na ležadle. Kúpať sa v bazéne, ako si predstavujem. Krásna žena... Museli ste ju niekedy vidieť, keď ste boli pri okne, hoci nie náročky.

– Doparoma! Nechodte okolo horúcej kaše, veliteľ. Chcete vedieť, či som sa zahral na voyeura?

Oliver Winshaw si nedržal jazyk na uzde. Pokrčil plecami.

BERNARD MINIER

– Čo vám mám povedať? Áno. Stávalo sa mi to. Pokukoval som po nej... A čo? Mala čertovsky pekný zadoček, ak to chcete počuť. A vedela o tom.

– To akože?

– To dievča nebolo naivné, veliteľ, verte mi.

– Prijímala návštevy?

– Áno. Zopár.

– Poznali ste tých ľudí?

– Nie.

– Nikoho?

– Nie. Nestýkala sa s tunajšími ľuďmi. No toho chlapca som už videl.

Starec sa zahľadel na Servazu, tešil sa, aký záujem uňho vzbudil.

– Chcete povedať, že ju už navštívil?

– Áno.

– Kedy?

– Asi pred týždňom... Videl som ich spolu v záhrade. Debatovali.

– Ste si tým istý?

– Veliteľ, nie som senilný.

– A inokedy? Videli ste ho aj inokedy?

– Áno. Videl som ho aj predtým.

– Kolkokrát?

– Povedal by som, takých desať ráz... Nerátajúc tie, čo som si nevšimol. Nestojím stále pri okne.

Servaz bol presvedčený o opaku.

– Vždy sa to odohrávalo v záhrade?

– Nevie... Nezdá sa mi, asi nie... Zo dva razy musel zazvoniť a zostali vnútri. Neberte to tak, že by som si chcel niečo domýšľať.

KRUH

– Ako sa k sebe správali? Vyzeralo to... *intímne*?

– Myslíte ako milenci? Nie... Možno... Ak mám byť úprimný, vlastne neviem. Ak hľadáte pikantné informácie, musíte sa obrátiť inam.

– Trvalo to dlho?

Starec pokrčil plecami.

– Vedeli ste, že to bol jej žiak?

Tentoraz starému mužovi zažiarili oči.

– Nie, to som nevedel.

Dal si glg whisky.

– Nezdá sa vám pochybné, keď študent navštevuje svoju profesorku samu doma? A takú krásnu?

– Nepatrí sa mi posudzovať.

– Rozprávali ste sa so susedmi, pán Winshaw? Neklebetilo sa o nej?

– *Klebety*? V meste ako Marsac? Žartujete? Ja sa so susedmi nerozprávam: to má na starosti Christine. Je oveľa viac spoločenská ako ja, ak rozumiete, čo tým chcem povedať. To sa treba spýtať jej.

– Boli ste už u nej so ženou?

– Áno. Keď sa nasťahovala do toho domu, pozvali sme ju k nám na kávu. Oplatila nám pozvanie, no len jediný raz, nepochybne iba zo slušnosti – viac sa to nestalo.

– Nespomínate si, či zbierala bábiky?

– Odpoveď je áno. Moja žena bola psychologička. Veľmi dobre si pamätám, že keď sme sa vrátili z návštevy, vyslovila domnienku v súvislosti s tým, že sa v dome osamelej ženy nachádza toľko bábik.

– Akú domnienku?

Winshaw mu to povedal.

BERNARD MINIER

Aspoň sa vyriešila otázka pôvodu bábij. Servaz už nemal otázky. Ukázal na malý kus nábytku, kde boli položené otvorené knihy Korán, Tóra a Biblia.

– Zaujímate sa o náboženstvá? – spýtal sa.

Winshaw sa usmial. Dal si glg a oči mu nad pohárom zlomyseľne zasvietili.

– Sú fascinujúce, však? Tie náboženstvá... Ako môže toľko klamstiev zaslepiť toľko ľudí? Viete, ako volám toto miesto?

Servaz spozornel.

– „Kút tupcov“.

6

Amicus Plato...

SERVAZ VSUNUL mincu do automatu s teplými nápojmi a stlačil „Veľká káva s cukrom“. Kdesi čítal, že v protiklade s tým, čo sa hovorí, je vo veľkej káve viac kofeínu ako v esprese. Pohár vypadol šikmo, polovica kávy sa vyliala a márne čakal na cukor a paličku.

Aj tak vypil zvyšok nápoja do poslednej kvapky.

Potom skrčil pohár a odhodil do koša.

Nakoniec potlačil dvere.

Žandárska stanica v Marsacu nemala zvláštnu miestnosť na vy počúvanie. Obsadili teda malú spoločenskú sálu na prvom poschodí. Servaz sa hneď postavil k oknu. Zamračil sa. V tejto situácii nehrozí ani tak pokus o útek ako skôr pokus o samovraždu, ak sa podozrivý cíti zahnaný do kúta. A hoci sa mu pokus vyskočiť z okna z prvého poschodia zdal veľmi nepravdepodobný, nechcel nič riskovať.

– Zatvor okenicu, – požiadal Vincenta.

Samira už otvorila svoj notebook a začala písať protokol zo zadržania označením času, kedy sa začal. Potom ho otočila k miestu, kde mal sedieť podozrivý, aby ho nafilmovala integrovanou webkamerou. Servaz sa znovu cítil dobehnutý. Jeho mladí zástupcovia mu

BERNARD MINIER

každý deň dávali najavo, ako sa svet rýchlo mení a do akej miery je on mimo. Hovoril si, že niekto z mocných, Kórejčan alebo Číňan, vymyslí robota-vyšetrovateľa a jeho hodia do starého železa. Tie budú vybavené detektormi lží, analyzátorami hlasu a lasermi schopnými zachytiť najmenšiu odchýlku v hlase a najmenší pohyb očí. Budú neomylné a bezcitné. No možno advokáti nájdu spôsob, ako ich zakázať počas vyšetrovania pri zadržaní.

– Čo tam zdržujú? – rozčuľoval sa.

Vtom sa otvorili dvere a vošiel Bécker s Hugom. Chlapec nemal putá. Bod k dobru pre žandára. Servaz sa pozrel na chlapca. Vyzeral neprítomne. A unavene. Rozmýšľal, či sa ho žandári už nepokúsili vypočuť.

– Sadni si, – povedal mu kapitán.

– Má advokáta?

Bécker pokrútil hlavou.

– Odvtedy, čo sme ho zadržali, nepovedal ani slovo.

– No oznámili ste mu, že má naňho právo?

Žandár ho prebodol pohľadom a namiesto odpovede mu podal lístok. Servaz si prečítal: „Nežiada advokáta“. Sadol si na stôl oproti chlapcovi. Bécker sa postavil ku dverám. Servaz si pomyslel, že keď už Hugova matka o všetkom vie, nemusí nikoho informovať v súlade s pravidlami pri zadržaní, ktoré boli rovnaké pre sedemnásťročného adolescenta aj pre dospelého.

– Voláte sa Hugo Bokhanowsky, – začal, – narodili ste sa 20. júla 1992 v Marsacu.

Nijaká reakcia. Servaz prečítal druhý riadok. A strhol sa.

– Ste v druhom ročníku literárnej prípravky na lýceu v Marsacu...

KRUH

O mesiac bude mať osemnásť. A je už v prípravke. Veľmi inteligentný chlapec... Nebol v triede s Margot – tá bola v prvom ročníku, no aj tak chodili do tej istej školy. Bolo teda veľmi pravdepodobné, že aj Margot mala za profesorku Claire Diemarovú. Povedal si, že sa jej na to spýta.

– Dáte si kávu?

Nijaká reakcia. Servaz sa obrátil k Vincentovi.

– Choď mu priniesť kávu a pohár vody.

Espérandieu vstal. Servaz si prezeral mladíka. Oči mal sklopené, ruky zovreté medzi kolenami na mieste, kde cez dieru v džínsoch presvitali opálené nohy, zjavné gesto na obranu.

Zomiera od strachu.

Jeho pekná drobná tvár sa musela páčiť dievčatám, vlasy na okrúhlejšej lebke mal ostrihané úplne nakrátko, takže vytvárali akési svetlé a hebké páperie, žiariace vo svetle neónov. A trojdňové strnisko. Oblečené mal tričko s anglickým nápisom vzťahujúcim sa na americkú univerzitu.

– Uvedomuješ si, že všetky skutočnosti svedčia proti tebe? Našli ťa v dome Claire Diemarovej, ktorá sa večer stala obeťou nezvyčajne barbárskeho útoku. Podľa správy, čo tu mám, bol si vtedy zjavne pod vplyvom alkoholu a nadrovaný.

Prezrel si mladíka. Nehýbal sa. Možno bol ešte stále pod vplyvom omamných látok. Možno sa ešte neprebral.

– Tvoje stopy sa našli všade v dome...

– ...

– Servaz sa spýtavo pozrel na Béckera. Ten len pokrčil plecami.

– Tie isté stopy sa našli na schodoch a v kúpeľni, kde našli mŕtvolu Claire Diemarovú...

BERNARD MINIER

- ...

- Tvoj mobil dokazuje, že si za dva posledné týždne volal obeti osemnásťkrát.

- ...

- O čom si chcel hovoriť? Vieme, že to bola tvoja profesorka... Tak si si ju vážil?

Nijaká odpoveď.

Doriti, nič z neho nevytiahneme.

Letmo si pomyslel na Marianne: jej syn vyzeral ako vinník, správal sa tak. Chvíľu váhal, či jej nemá zavolať a poprosiť ju o spoluprácu.

- Čo si robil u Claire Diemarovej?

- ...

- Doriti, čo si nemý? Nevidíš, v akom svrabe si?

To sa ozvala Samira. Vystrelila. Zarezovala ostro ako píla. Hugo sa strhol. Na okamih konečne otvoril oči a vyzeral trochu vyvedený z miery, keď zazrel široké ústa, vyvalené oči a maličký nos Franko-Číno-Maročanky. Nič neskrývala, hojne používala maskaru a očné tieň. To však trvalo iba sekundu. Potom Hugo znova sklonil hlavu na kolená.

Vonku búrka, vnútri ticho. Nikto ho nechcel prelomiť.

Servaz si vymenil pohľad so Samirou.

- Nie som tu na to, aby som ťa ponižoval, - povedal nakoniec.
- Chceme len zistiť pravdu. *Amicus Plato sed major amicus veritas.*
Voľne preložené „Mám rád Platóna, no ešte radšej mám pravdu“.

Spôsobil to latinský výraz?

Tentoraz vyvolal reakciu.

Hugo sa naňho pozeral...

KRUH

Nezvyčajne modrými očami. *Matkin pohľad*, pomyslel si Servaz, hoci ona mala zelené oči. V tvare pier a celej tváre nachádzal Mariannine črty. Dojala ho tá fyzická podoba.

– Hovoril som s tvou matkou, – vyšlo z neho odrazu. – Kedysi sme boli priatelia. Veľmi dobrí priatelia.

– ...

– Bolo to predtým, ako stretla tvojho otca...

– Nikdy mi o vás nepovedala.

Prvá veta, čo vyslovil Hugo Bokhanowsky, švihla ako gilotína. Servaz mal dojem, akoby ho pästou udreli do žalúdka.

Vedel, že Hugo hovorí pravdu.

Stiahlo mu hrdlo.

– Aj ja som študoval v Marsacu, – povedal. Ako ty. A dnes tam študuje moja dcéra. Margot Servazová. Je v prvom ročníku.

To mladíka zjavne upútalo.

– Margot je vaša dcéra?

– Poznáš ju?

Mladík pokrčil plecami.

– Kto by nepoznal Margot? Tú nemožno prehliadnuť... Margot je dobré dievča... Nepovedala nám, že má otca poliša.

Teraz Hugo nespúšťal z neho svoje modré oči. Policajt si uvedomil, že sa zmýlil: chlapec sa nebál, len sa jednoducho rozhodol, že nebude hovoriť. A hoci mal len sedemnášť rokov, zdal sa oveľa vyspelejší. Servaz pokračoval ohľaduplne.

– Prečo odmietaš hovoriť? Uvedomuješ si, že si tým svoje poslanie len zhoršuješ? Chceš, aby som ti zavolať advokáta? Porozprávaš sa s ním a potom si pohovoríme my.

– Načo by to bolo? Bol som na miestach, keď zomrela, alebo krát-

BERNARD MINIER

ko nato... Nemám alibi... Všetko svedčí proti mne... Som teda vinný, nie?

– A je to pravda, si?

Modré oči sa naňho upreli. Servaz v nich nečítal ani vinu, ani nevinu. Z toho pohľadu sa nedalo nič dešifrovať, iba ak očakávanie.

– V každom prípade si to myslíte... Čo mi to teda urobí, či to je pravda alebo nie?

– Je v tom veľký rozdiel, – povedal Servaz.

No bola to lož a on to vedel. Francúzske väzenia boli plné nevinných – a ulice plné vinníkov. Sudcovia a advokáti predvádzali svoje róby a cnosti, aby podporili prednášky o morálke a práve, ale prijali systém, o ktorom zjavne vedeli, že prinesie množstvo justičných omylov.

– Volal si matke a povedal si jej, že si sa zobudil v tom dome a že vnútri je mŕtva žena, je to tak?

– Áno.

– Kde si bol, keď si sa zobudil?

– Dolu v obývačke.

– Kde presnejšie?

– Na pohovke. Sedel som.

Hugo sa pozrel na Béckera.

– Už som im to povedal.

– A čo si urobil potom?

– Volal som na slečnu Diemarovú.

– Zostal si sedieť?

– Nie. Balkónové okná do záhrady boli otvorené, dovnútra šľahal dážď. Vyšiel som tadiaľ.

– Nespytoval si sa, kde to si?

– Spoznal som dom.

KRUH

- Už si tam bol?
- Áno.
- Spoznal si teda miesto. Chodil si tam často?
- Dost.
- Čo to znamená „dost“? Koľkokrát?
- Nepamätám si.
- Pokús sa spomenúť.
- Neviem... možno desať... alebo dvadsať...
- Prečo si chodil za ňou tak často? A čo si jej po celý čas telefonoval? Prijímala slečna Diemarová takýmto spôsobom všetkých študentov z Marsacu?
- Nie, to si nemyslím.
- Tak prečo teba? O čom ste sa rozprávali?
- O tom, čo píšem.
- Čože?
- Píšem román... Hovoril som o tom s Clai... so slečnou Diemarovou... Veľmi ju to zaujalo, požiadala ma, či si môže prečítať, čo píšem... Pravidelne sme o tom diskutovali. Aj po telefóne...

Servaz sa zahľadel na Huga. Striaslo ho. Aj on začal písať román, keď študoval v Marsacu. Veľký moderný román.... Veľkolepý sen každého spisovateľského učňa. Taký, pred ktorým by vydavatelia aj čitatelia povedali: „Klobúk dolu“. Príbeh ochrnutého muža, ktorý žije iba myšlienkami, no ktorého vnútorný život je intenzívny a rušný ako v tropickej džungli a oveľa bohatší ako u väčšiny iných ľudí. S písaním prestal na druhý deň po otcovej samovražde.

- Volal si ju Claire? – spýtal sa.
- Zaváhanie.
- Áno.

BERNARD MINIER

- Aké boli vaše vzťahy?
- Už som vám to povedal. Zaujímala sa o to, čo píšem.
- Dávala ti rady pri písaní?
- Áno.
- A páčilo sa jej to?

V Hugovom pohľade zasvietila hrdosť.

- Hovorila... hovorila, že už dávno nečítala niečo podobné.
- Môžem vedieť názov?

Hugo zaváhal. Servaz si uvedomil svoje postavenie. Mladý autor určite netúžil podeliť sa s takýmito vecami s niekým neznámym.

- Volá sa to „Kruh“.

Servaz by sa bol rád dozvedel, o čom to je, ale nespýtal sa. Cítil, ako v ňom rastie ohromenie – a zároveň empatia voči mladému mužovi. Nebol hlúpy. Vedel, že to je preto, lebo mladík mu pripomínal jeho samého pred dvadsiatimi tromi rokmi. A možno aj preto, že to bol Mariannin syn. No zároveň sa spytoval, či by bolo možné, aby zabil jedinú osobu, ktorá ho chápala a oceňovala jeho prácu.

- Vráťme sa k tomu, čo si urobil potom, po záhrade.
- Vošiel som do domu. Volal som ju. Všade som hľadal.
- V tej chvíli si nepomyslel na to, že zavolaš políciu?
- Nie.
- A potom?
- Vyšiel som hore, prehľadal všetky miestnosti, jednu za druhou...

Až po kúpeľňu... A tam... *som ju uvidel.*

Ohryzok na krku sa mu začal pohybovať.

- Spanikáril som... Nevedel som, čo robiť. Pokúsil som sa vytiahnuť jej hlavu z vody, dal som jej zaucho, aby som ju prebral, kričal som, pokúšal som sa rozviazať uzly. No bolo ich priveľa a boli pri-

KRUH

veľmi utiahnuté, nedarilo sa mi to. Vo vode sa nafúkli. Rýchlo som pochopil, že je neskoro...

– Hovoríš, že si sa ju pokúsil oživiť?

– Áno, urobil som to.

– A čo lampa?

Servaz si všimol, že Hugo nepozorovateľne zažmurkal.

– Predsa si videl svietiacu lampu v jej ústach, nie?

– Áno, pravdaže...

– Tak prečo si sa nepokúsil... *vytiahnuť ju?*

Hugo váhal.

– Neviem... určite preto, lebo...

– ...

– Lebo sa mi bridilo vložiť prsty do jej úst...

– Chceš povedať *do úst mŕtvej?*

Hugovi klesli plecيا.

– Áno. Nie. Nielen to. Do úst Claire...

– A predtým? Čo sa stalo predtým? Povedal si, že si sa zobudil u Claire Diemarovej. Čo to má znamenať?

– Presne to. Prebral som sa v obývačke.

– Chceš povedať, že si stratil vedomie?

– Áno... Napokon, predpokladám to... Už som to všetko vysvetlil vašim kolegom.

– Vysvetli to mne: čo si robil vo chvíli, keď si stratil vedomie, spomínaš si?

– Nie... nie naozaj... nie som si istý... Je tam niečo ako... *diera*...

– Diera v tom, čo si robil?

Servaz videl, že Becker hľadá naňho, nie na Huga. Žandárov pohľad bol výrečný. Aj on videl, že Hugo si tým prihoršil. Bol dosť in-

BERNARD MINIER

teligentný na to, aby pochopil, že tá diera v čase preňho neznamená nič dobré.

– Áno, – priznal neochotne.

– Čo je to posledné, na čo si spomínaš?

– Posledné je to, že som bol večer s kamarátmi v *Dubliners*.

Servaz si stenografoval. Nedôveroval webkamere ani ostatným vynálezom.

– *Dubliners*?

Poznal to miesto. Pub existoval už za jeho čias. Servaz s priateľmi si vtedy z neho urobili svoj hlavný stan.

– Áno.

– Čo ste tam robili? Koľko bolo hodín?

– Pozerali sme majstrovstvá sveta vo futbale, otvárací zápas, a čakali sme na Francúzsko.

– „Čakali“? Chceš povedať, že si nevidel zápas Urugvaj – Francúzsko?

– Nie... asi nie... potom už neviem, čo som v ten večer robil. Vyzerá to čudne, ale neviem, ako dlho to trvalo... Ani kedy som stratil vedomie.

– Myslíš si, že ťa niekto omámil, je tak? Niekto ťa udrel?

– Nie, to si nemyslím, overil som si to... nemám nikde hrču... a ani ma nebolí hlava... Napriek tomu keď som sa prebral, bol som omámený, všetko v hlave som mal zahmlené...

Prepadal sa, uvedomoval si, že všetko hovorí v jeho neprospech.

– Myslíš si, že ťa nadrogovali?

– Áno, je to možné.

– Overíme si to. Kde, v tom pube?

– O tom nič neviem.

KRUH

Servaz si vymenil pohľad s Béckerom. Ten žandárov jednoznačne hovoril: *vinný*.

– Vidím. Možno sa ti to vybaví. Ak sa tak stane, hneď mi to oznám, je to dôležité.

Hugo namrzene prikývol.

– Nie som idiot.

– Posledná otázka: máš rád futbal?

V modrých očiach bolo vidieť prekvapenie.

– Áno, prečo?

– Vychladne ti káva, – povedal Servaz. – Pi. Noc bude dlhá.

– ŽENA SAMA v nezamknutom dome, – povedala Samira.

– A nijaká známka násilného vniknutia, – pridal sa Espérandieu.

– Musela mu otvoriť. Bol to napokon jej žiak, nemala dôvod obávať sa. A sám povedal, že tam už bol. Za posledné dva týždne jej osemnásť ráz telefonoval... Že by pre „literatúru“? Ešteže čo!

– JE TO ON, – vyhlásil Vincent.

Servaz sa obrátil k Samire, tá prikývla.

– Súhlasím. Zatkli ho u obete. Nie je tam nijaká stopa po druhej osobe. Nič. Nikde. Ani najmenší dôkaz, že by tam mohol byť niekto tretí. Jeho stopy sú však všade. Test na alkohol ukázal, že mal v krvi 0,85 g alkoholu. Analýza nám povie, či užil aj omamné látky a v akom množstve, čo je možné vzhľadom na stav, v ktorom ho našli. Žandári tvrdia, že keď ho oslovili, mal rozšírené zrenice a bol úplne zmätený.

– On sám hovorí, že bol nadrogovaný, – poznamenal Servaz.

– Kdeže... A kým? Jeho auto našli zaparkované trochu ďalej. Že by nebol šoféroval on? Hovorí, že sa zobudil v dome; ak by mal

BERNARD MINIER

šoférovať niekto iný, tak ten skutočný vrah by bol musel vytiahnuť Huga z auta a zavliecť ho do Clairinho domu. A nikto by si to nebol všimol? To neobstojí! Viaceré domy majú okná do ulice, aspoň tri oproti domu obete...

– Všetci pozerali futbal, – namietol Servaz. – Dokonca aj my.

– Nie všetci. Starký odnaproti ho dobre videl.

– Nevidel ho však prichádzať. Nikto ho nevidel vchádzať. Prečo by tam bol zostal a čakal, kým ho prídu zatknúť, keby to bol urobil?

– Poznáš štatistiky práve tak dobre ako my, – odvetila Samira.

– V 15 % prípadov sa autor zločinu sám odovzdá úradom, v 5 % to oznámi niekomu tretiemu, aby zavolať polícia, a v 38 % prípadov poslušne vyčká na mieste zločinu, kým prídu poriadkové sily, lebo vie, že nejaký svedok ich určite upozornil. To urobil chlapec. V skutočnosti až dve tretiny prípadov už v prvých hodinách objasní správanie zločinca.

Servaz poznal tie čísla.

– Áno, ale potom sa nevyhlasujú za nevinných.

– Zrútil sa. Keď začal zostupovať, uvedomil si, čo vykonal a čomu sa vystavuje, – povedal Espérandieu. – Jednoducho sa pokúsil zachrániť si kožu.

– Teraz je dôležitá jediná otázka, – pokračovala Samira, – zistiť, či bol útok pripravený.

Obaja zástupcovia naňho hľadeli a čakali na jeho reakciu.

– No aj tak, zločin bol nainscenovaný, a je to naozaj výnimočná inscenácia, nie? – namietol. – Povrazy, lampa, bábiky... Nič z toho sa nezlučuje s obyčajným zločinom. Treba si dať pozor, aby sme sa neunáhľili so závermi.

KRUH

– Chlapec sa zrútil, – povedala Samira a pokrčila plecami. – Ne-
pochybne musel mať krízu. Nebude to po prvý raz, čo narkoman
vykoná šialené veci... A potom, všetko ho to ťažilo, nie? Doriti,
šéfe... za každých iných okolností by ste dospeli k rovnakým záve-
rom ako my.

Strhol sa.

– Čo tým chcete povedať?

– Povedali ste to sám: dobre ste poznali jeho matku. Tá volala
o pomoc, ak nepreháňam.

Servaz sa namrzol, dotklo sa ho nevypovedané. No aj tak tam
bolo niekoľko drobností, čo nesedeli. *Inscenovanie, bábiky...* pomys-
lel si. A aj *načasovanie...* Čosi vo výbere času mu nedalo pokoj. Ak
chlapec stratil nad sebou kontrolu, prečo práve v ten večer, keď kaž-
dý pozeral televíziu?

Náhoda, zhluk náhod? Servaz sa za šesťnásť rokov vo svojom
povolání naučil vyškrtnúť tento výraz zo svojho slovníka. Hugo mal
rád futbal. Že by si niekto, kto má rád športové prenosy v televí-
zii, vybral práve taký večer, aby vraždil? *Iba ak by chcel uniknúť
všeobecnej pozornosti...* Ale Hugo zostal na mieste, neschoval sa
a dal sa chytiť.

– Toto vyšetrovanie sa skončilo skôr, ako sa začalo, – uzavrela
Samira a lusкла prstami.

Zastavil ju gestom.

– Nie tak celkom. Vráťte sa tam a overte, či technici dobre pre-
skúmali Hugovo auto. Požiadajte ich, aby ho preskúmali kyanoa-
krylátom.

Veľmi rád by tam bol mal kabínu, aby vnútrajšok aj vonkajšok
vozidla prešli jemnou kefou. Je to kabína podobná tej, ktorú pou-

BERNARD MINIER

živajú karosári na striekanie farby, vybavená na vyparovanie kya-noakrylátu, akéhosi superlepidla, zohriatím. Pri kontakte s masnotou, čo zanechali prsty, pary reagujú a ukážu sa stopy zafarbené dobiela. Nanešťastie v okruhu päťsto kilometrov taká kabína nebola k dispozícii a nemohli si dovoliť použiť na pokusy a zničiť majetok nejakého slušného remeselníka. Technici sa teda museli uspokojiť s prenosnými rozprašovačmi. Karosériu už napokon vyčistil prudký dážď.

– Potom vypočujte susedov. Všetky domy v ulici, jeden po druhom.

– Vyšetrovanie v susedstve o tomto čase? Sú dve hodiny nad ránom!

– Tak ich vytiahnite z postele. Chcem mať odpoveď ešte pred návratom do Toulouse. Nieкто niečo videl, počul, všimol si, v tú noc alebo v predchádzajúcich dňoch, niečo, čo sa mu zdalo podozrivé, nezvyčajné, hocičo, aj keby to nesúviselo s tým, čo sa stalo v ten večer.

Neveriacky sa naňho pozreli.

– Do práce!

7

Margot

ŠLI AUTOM medzi kopcami. September. Ešte bolo teplo; okolo vládlo leto a keďže klimatizácia nefungovala, Servaz otvoril okná. Do prehrávača dal CD s Mahlerom a mal výbornú náladu. Nielenže bolo pekne a šla s ním dcéra, ale ju viezol na miesto, čo dobre poznal – hoci sa tam už dlho nevrátil.

Pritom myslel na to, aká bola Margot na základnej škole priemerná žiačka. Potom prišla kríza s dospievaním. Ešte dnes s jej pírsmgmi, čudným tetovaním a koženými bundami vôbec nevyzerala na najlepšiu žiačku v triede. No vedel, že Margot s jej pankáčskym vzhľadom má výborné známky. Marsac mal povest' najlepšej literárnej prípravky v kraji. A najnáročnejšej. Na to, aby tam niekoho prijali, musel byť vynikajúci. Sám Servaz tam chodil pred dvadsiatimi tromi rokmi, keď sa chcel stať spisovateľom. Namiesto toho sa stal policajtom. Keď v to ráno prechádzali letnou krajinou, cítil sa hrdý ako páv.

– Je to tu pekné, – povedala Margot a stiahla si z uší slúchadlá.

Servaz sa letmo pozrel na okolie. Cesta sa kľukatila pomedzi zelené kopce, prechádzala slnkom zaliatymi lesmi a zlatými obilnými

BERNARD MINIER

poľami. Keď pred zákrutou spomalili, cez spustené okno k nim prenikol spev vtákov a bzučanie hmyzu.

– Trochu neskutočné, však?

– Hmmm. Aký je Marsac?

– Malé mesto. Pokojné. Predpokladám, že sú tam stále tie isté krčmy pre študentov. Tak prečo Marsac a nie Toulouse?

– Pre Van Ackera. Profesora literatúry.

Aj po toľkom čase meno Van Acker v ňom vyvolalo reakciu podobnú elektrickému impulzu stimulujúcemu dávno nečinnú oblasť v srdci. Napriek tomu sa pokúsil hovoriť nezaujato.

– Je naozaj taký dobrý?

– Najlepší v okruhu päťsto kilometrov.

Margot vedela, čo chce. Jednoznačne. Spomenul si na slová dcérinho ženatého milenca, keď sa s ním jediný raz stretol na Kapitolskom námestí niekoľko dní pred Vianocami. „Pod svojím rebelským vzhladom je Margot úžasné, skvelé, nezávislé dievča. A oveľa vyspelejšie, ako si viete predstaviť.“ Bol to veľmi ťažký a nepríjemný rozhovor plný výčitiek, napokon mu však umožnil uvedomiť si, že svoju dcéru pozná veľmi zle.

– Mohla si sa lepšie obliecť.

– A prečo? Zaujíma ich môj mozog, nie handry.

Je po ňom... Nebol si však istý, či taký argument presvedčí vyučujúcich. Prešli rozľahlými marsackými lesmi, ťahajúcimi sa celé kilometre, s jazdeckými alejami, chodníkmi a parkoviskami a potom vchádzali do mesta rovnou cestou pomedzi platany, ktorou Servaz v mladosti prešiel nespočetne veľa rás.

– A neprekáža ti, že budeš od pondelka do soboty v internáte?

– spýtal sa, keď prechádzali malými dláždenými uličkami lemovanými kaviarňami a obchodíkmi.

KRUH

– Ešte neviem. (Pozerala sa von oknom.) O tom som veľa nerozmýšľala. Predpokladám, že stretnem zaujímavých ľudí, niečo iné ako tí kreténi v lýceu. A aké to bolo za tvojich čias?

Otázka ho zaskočila. Nechcelo sa mu o tom hovoriť.

– Dobré, – odvetil.

Na uliciach bolo plno bicyklov, väčšinou na nich jazdili študenti, no aj niektorí profesori, kožené tašky mali napchaté knihami a uložené za sedlom alebo pred riadidlami. V Marsacu bolo niekoľko fakúlt: právnická, prírodovedecká, spoločenské vedy... Toto mesto obsadili mladí. S výnimkou prázdnin polovica obyvateľstva mala menej ako dvadsaťpäť rokov. Z mesta vyšli smerom na sever k zelenej pláni s radom košatých stromov v pozadí.

– Tam, – oznámil.

Po pravici sa nachádzala dlhá a vysoká budova, na strechách sa ježili komíny, architektonicky zložitú fasádu členili okná s priečkami. Okolo úctyhodnej budovy stáli viaceré nízke a moderné stavby z betónu, rozložené na trávniku ako nenáležité domino. Zaplavili ho spomienky. Znovu videl za budovou zamyslené sochy a bazény so zelenou vodou, hájiky obrastené imelom, tenisové kurty v novembri plné popadaného lístia, atletickú dráhu, lesík, kde sa rád prechádzal a ktorý viedol na veľký kopec s miernym svahom a dobrým výhľadom; z neho bolo na jar a na jeseň vidieť mnoho ďalších kopcov až po biele Pyreneje.

Od návalu nostalgie mu stislo srdce ľadovým zovretím.

Podvedome prstami zovrel volant. Dlhو sníval o druhej šanci, ale nakoniec pochopil, že ju nedostane. Nechal si ju ujsť. Svoj život muža skončí tak, ako ho začal: ako policajt. Jeho sny sa ukázali také nesúdržné ako oblaky.

BERNARD MINIER

Našťastie ten pocit trval len chvíľu. Vzápätí sa stratil.

Odbočil z cesty na asfaltovú aleju. Viedla medzi nabiele natretými zábranami, čo ich naľavo oddeľovali od veľkej pláne a od hlavnej budovy a napravo od radu starých dubov. Na lúke pobehovali kone. To mu pripomenulo vyšetovanie z rokov 2008 – 2009.

– Naplň si svoje sny, – povedal odrazu.

Priškrteným hlasom.

Margot sa naňho prekvapene pozrela. Mal zahmlené oči a pokúšal sa to zatajiť.

– TIETO PRÍPRAVNÉ ROČNÍKY vám poskytnú veľmi náročné vzdelávanie. Sú určené žiakom, ktorí majú silnú motiváciu a vedia dobre pracovať. Tie dva roky, čo u nás strávite, budú príležitosťou na efektívny rozvoj a učenie, na stretnutia a na bezprecedentné skúsenosti. Vedomosti, ktoré ponúkame, nepotláčajú ľudskú stránku. Na rozdiel od iných zariadení nás netrápia štatistiky, – s úsmevom vysvetľoval profesor.

Servaz bol presvedčený o opaku. Za riaditeľom školy bolo otvorené okno. Videl brečtan, počul hluk kosačky a údery kladiva. Vedel, že riaditeľova pracovňa sa nachádza navrchu okrúhlejšej veže a okno je obrátené na zadnú časť budov. To miesto veľmi dobre poznal.

– V prvom roku nie je povolené nijaké opakovanie s výnimkou nehody alebo vážneho ochorenia potvrdeného lekárom a po rozhodnutí riaditeľa a školskej rady. Na druhej strane náročnosť prijímacích skúšok na pedagogické školy si často vyžiada opakovanie druhého ročníka. Túto možnosť majú všetci študenti, ktorí počas dvoch rokov dosiahli požadované kvality.

KRUH

Slniečny lúč práve dopadol na Margotin spis, keď ho profesor otvoril a vytiahol z neho jeden list. Prezeral si ho.

– Teraz pristúpme k výberu voliteľných predmetov. Je to veľmi vážna vec. Nijaký lacný výber, slečna. Hoci sa výber predmetov na skúšku na vysokú školu robí až na začiatku druhého ročníka, bude podmienený tým, čo ste si vybrali v prvom ročníku. A neradím vám zdvojiť si predmety, len aby ste si to naplnili... Pracovná záťaž je dôležitá a tento výber je s ňou nevyhnutne spojený.

– V prvom roku už máte päť hodín francúzštiny, štyri hodiny filozofie, päť hodín histórie, štyri hodiny cudzieho jazyka 1, tri hodiny antických jazykov a kultúry, dve geografie, dve hodiny cudzieho jazyka 2 a dve hodiny telesnej výchovy...

– Ja som si už vybrala, – prerušila ho Margot. – Špecializácia na latinčinu a gréčtinu, priemerná úroveň. A divadlo. Prvý živý cudzí jazyk angličtina, druhý nemčina.

Riaditeľovo pero behalo po papieri.

– Veľmi dobre. Tento výber je platný na celý rok, rozumieme si?

– Áno.

Riaditeľ sa s nadšeným úsmevom obrátil k Servazovi.

– Máme tu niekoho, kto vie, čo chce.

8

Hudba

SERVAZ SA VRÁTIL do miestnosti. Pol tretej nad ránom. Na chlapcových črtách bolo vidieť únavu a strach. Servaz ihneď vycítil, že atmosféra sa zmenila. Tolký tlak a strach. Hodina priznania. Blížila sa. Priznania spontánne, falošné, pravdivé, vymyslené, vynútené... Priznám sa, lebo mi to uľahčí ťarchu viny, lebo mám toho po krk, lebo som priveľmi unavený, priveľmi bezmocný, lebo mám nutkanie ísť na záchod, lebo ten špinavec mi odporne dýcha do tváre, lebo idem zošalieť z jeho revu, lebo ma desí, lebo to vlastne všetci odo mňa chcú, lebo napokon dostanem srdcový infarkt, epilepsiu, hypoglykémiu alebo mi vypovedia obličky... Zapálil si cigaretu a podal ju Hugovi, napriek nápisu na stene. Mladík si ju vzal. Dychtivo potiahol ako topiaci sa v mori, keď mu podajú glg sladkej vody, a nechal ten jed zostupovať do priedušnice a do pľúc. Servaz skonštatoval, že nehltá dym, no viditeľne sa cítil lepšie. Hugo ho mlčky pozoroval. Vonku dážď hlučne šľahal do radu smetných nádob.

Boli sami. Tak ako vždy sa v skupine vyšetrovateľov ukázalo, že to funguje lepšie medzi jedným z jej členov a vyšetrovaným. Nezá-

KRUH

ležalo na tom, či išlo o šéfa skupiny alebo podriadeného: dôležité bolo nadviazať dialóg.

- Chceš ešte kávu?
- Nie, ďakujem.
- Niečo iné? Ďalšiu cigaretu?

Mladík potriasol hlavou.

- Prestal som fajčiť, – povedal.
- Odkedy?
- Osem mesiacov.
- Neprekáža ti, ak budeme pokračovať?

Servaz zachytil znepokojený pohľad.

- Myslel som si, že ste skončili.
- Nie celkom... Musím si ešte objasniť zopár bodov. – Servaz otvoril notes. – Necháme to na neskôr?

Hugo znova potriasol hlavou.

- Nie, nie. Dobre.
- Výborne. Ešte hodinu či dve, a budeš sa môcť ísť vyspať.
- Kde? – spýtal sa mladík a uprel naňho pohľad. – Do väzenia?

- Nateraz do cely zadržania. No budeme ňa musieť odviezť do Toulouse. Odteraz toto vyšetrovanie patrí oblastnej policajnej službe.

Hugov pohľad zvädol.

- Chcel by som zavolať matke...
- Nemusíme ti to dovoliť. No môžeš jej zavolať, keď skončíme, dobre?

Mladík sa vystrel na stoličke, ruky si dal za hlavu a nohy natiahol pod stôl.

BERNARD MINIER

- Pokús sa spomenúť si, či sa ti v ten večer niečo nezдалo čudné.
- Akože čo?
- Ja neviem... hocičo... nejaká drobnosť... Niečo, čo by ťa bolo vyrušilo... čo by nebolo na svojom mieste... Čo ti preletelo hlavou.
- Hugo pokrčil plecami.
- Nie, o ničom neviem.
- Pokús sa, ide ti predsa o krk!
- Servaz zvýšil hlas. Hugo sa naňho prekvapene pozrel. Vonku znovu zahrnelo.
- *Hudba...*
- Servaz sa naňho zahľadel.
- Čože, hudba?
- Viem, že to vyzerá hlúpo, ale chceli ste vedieť...
- Viem, čo som chcel vedieť. Tak teda? Čo znamená tá historka s hudbou?
- Keď som sa prebral, zo stereoprehrávača znela hudba...
- A to je všetko? V čom to je nezvyčajné?
- Nuž... - Hugo premýšľal. - Claire púšťala hudbu, keď som tam bol, ale... nikdy tento druh...
- Aký druh?
- Klasika...
- Servaz naňho hľadel. *Klasika...* Po chrbte mu prebehla triaška.
- Ona ju zvyčajne nepočúvala?
- Hugo prikývol.
- Si si istý?
- Pokiaľ viem... Počúvala džez... alebo rock. Dokonca hip-hop. Nepamätám si, že by som bol predtým u nej počul niečo klasické. Spomínam si, že keď som sa prebral, hneď sa mi to zdalo... *čudné.*

KRUH

Tá strašidelná hudba, pootvárané okná a nikto sa neozýval. To sa jej vôbec nepodobalo.

Servaz začal cítiť, ako v ňom stúpa nepokoj. Niečo nejasné, hmlisté.

– Nič iné?

– Nie.

Klasická hudba... Niečo si predstavil, no zdalo sa mu to smiešne a zahnal to.

KEĎ SA VRÁTIL do domu Claire Diemarovej, vládol tam rovnaký chaos. Ulička bola zaprataná nákladnými autami a inými vozidlami, napriek neskorej nočnej či skorej rannej hodine sa pridali aj médiá s mikrofónmi, kamerami a typickým zhonom. Podľa auta s parabolou usúdil, že televízny žurnál na druhý deň nezaplnia len futbaloví komentátori. Napriek tomu bol Servaz presvedčený, že vraždu profesorky antických jazykov a kultúry odvysielajú až po úbohých futbalových príspevkoch.

Zdvihol si golier na saku, ktoré už vyzeralo ako handra, a rýchlo prešiel po klzkej dlažbe. Keď sa naňho upreli blesky fotoaparátov, zakryl si tvár rukou.

Vnútri bol páskami vyhradený úzky priechod medzi vchodom a balkónovými dverami do záhrady. Servaz zbadal stereo vežu, ale práve z nej zberali stopy technici. Rozhodol sa vyjsť do záhrady, kým skončia. Bábiky zmizli. Technici zbierali očíslované stopy v tráve, medzi stromami, tam, kde sa predpokladali nejaké indicie. Prístrešok bol otvorený a dokonale vysvietený. Servaz podišiel k nemu. Vnútri čupeli dvaja technici v bielych kombinézach. Videl tam poskladané stoličky, drez, podberáky, rôzne hry a veci na údržbu bazéna.

BERNARD MINIER

– Našli ste niečo?

Jeden z nich v hrubých oranžových okuliaroch sa k nemu obrátil a pokrútil hlavou.

Potom Servaz obišiel bazén. Pomaly. Vybral sa premočeným trávnikom smerom k lesíku. Ten vytváral hustý živý plot a trávnik sa pri ňom končil. Plot tam nebol, no rastlinstvo predstavovalo prírodnú bariéru. Predsa však v nej objavil dva menšie otvory a podišiel k nim. Bolo tam tma ako v rohu, dažď bubnoval na listoch nad ním. Prvý priechod ho po niekoľkých metroch zaviedol do slepej uličky. Vrátil sa a vyskúšal druhý. Tento priechod zrejme viedol ďalej. Bola to takmer nebadateľná medzera medzi kmeňmi stromov a krovím a musel sa zohnúť, aby tadiaľ prešiel, no pokračovala v tme ako strieborná žilka v kmeni. Lístie ho takmer úplne chránilo pred dažďom a Servazova lampka odhaľovala konáre, ktoré akoby ho chceli zadržať. Stúpal na mäkké listy a spráchnivené drevo, musel si dávať pozor a hľadiť pod nohy. Takto pokračoval asi desať metrov, no priechod sa nerozširoval, a tak sa napokon obrátil naspäť a už bol takmer pri vchode, keď v tme uvidel na zemi čosi biele. Zamieril na to lampou.

Na tmavej zemi a na lístí akési bledé kúsky..

Cigarety...

Sklonil sa. Ohorky. Najmenej šesť.

Nieкто tam musel postávať a dlhšie fajčiť. Servaz zdvihol hlavu. Jasne rozoznal stranu domu obrátenú do záhrady. Balkónové okná aj vnútro obývačky osvetlené policajnými reflektormi. Za záclonami okna na poschodí sa črtal nábytok spálne. Ideálne miesto na pozorovanie...

Chlpy na šiji sa mu zježili. Osoba, ktorá tam stála, dobre poznala tie miesta. Pokúšal sa nahovoriť si, že mohlo ísť o záhradníka. Alebo

KRUH

dokonca o samu Claire Diemarovú. Ale to neobstálo. Nevidel nijaký rozumný dôvod, aby niekto trčal v kríkoch a fajčil jednu cigaretu za druhou, ak len nechcel špehovať mladú ženu.

Servaz uvažoval ďalej. Hugo prišiel zvonku a auto nechal na ulici. Prečo by špehoval Claire od lesa? Priznal, že tam bol viac ráz. Mohol teda pociťovať potrebu hrať sa ešte aj na voyeura?

Odzrazu mal nepríjemný pocit, že sa zúčastňuje na eskamotérskom kúsku: kúzelník pritiahne vašu pozornosť na jednu stranu, kým to podstatné sa odohráva na druhej. Jedna ruka vo svetle pre divákov, druhá koná v tieni. *Niektó ich chcel prinútiť, aby sa pozerali na zlú stranu...* Pripravil scénu, vybral dekorácie, hercov – a možno aj divákov... Vytušil skrytý tieň, ktorý sa nebadane pohybuje za tou drámou, a zmocnil sa ho nepokoj.

Zamračený Servaz sa vrátil do domu, už si nevšímal dážď. Mokré podrážky si utrel o koberec pri vchode. V malej obývačke technici už skončili prácu na stereo veži.

– Chcete sa pozrieť? – spýtal sa jeden z nich a podal mu latexové rukavice, chrániče na obuv a smiešne čiapky, v ktorých policajti z kriminálky vyzerali ako v dámskom kaderníctve.

Servaz si ich vzal a natiahol. Potom nadvihol pásku.

– Je tu čosi čudné, – povedal technik.

Servaz sa naňho pozrel.

– Našli sme mobil chlapca v jeho vrecku. Ale po telefóne obete ani stopa. Všetko sme prehľadali.

Servaz vytiahol notes a poznačil si to. Slovo telefón podčiarkol dvakrát. Spomenul si, že na Hugovom mobile odhalili osemnásť volaní obeti. Prečo zmizol telefón Claire Diemarovej a nie ten jeho?

BERNARD MINIER

– A okrem toho ste nenašli nič? – ukázal bradou na vežu.

Technik pokrčil plecami.

– Nič zvláštne. Stopy na prístroji a na CD, no patria obeti.

– Nie je v prehrávači CD?

Technik sa naňho nechápavo pozrel. Určite si myslel, že to nie je dôležité. Na nábytku bolo položené priesvitné vrečko. Muž ho vzal a bez slova podal Servazovi.

Ten sa pozrel do obalu.

Spoznal ho.

Gustav Mahler..

Kindertotenlieder: „Piesne o mŕtvych deťoch“. Verzia z roku 1963, dirigent Karl Böhm, a Dietrich Fischer-Dieskau. Servaz mal tú istú vo svojej zbierke.

9

Biela

HUGO SPOMENUL hudbu. No nespresnil akú. Tá hudba ho vracala do vyšetrovania v rokoch 2008 – 2009. Sneh, vietor, biela farba. Najmä biela, vonku aj vnútri. V Oriente farba smútku a smrti. Aj farba pohrebných rituálov. Bolo to v jeden deň v decembri 2008. Keď stúpali zasneženým údolím, uprostred jedlí, pod ľadovo ostrou, ľahostajnou sivou oblohou.

Potom to miesto. Osamelé. Wagnierov inštitút. Typické kamenné múry horskej architektúry zo začiatku 20. storočia, aké sa nachádzali rovnako vo vtedajších hoteloch aj v centrálnych hydroelektrárňach. V čase, keď sa stavalo trvanlivo a keď sa verilo na budúcnosť. Prázdne chodby, pancierové dvere a biometrické zabezpečenie, kamery, stráže. Tých nebolo veľa, ak si uvedomíme nebezpečnosť a počet chovancov. A všade naokolo hory: obrovské, nepriateľské, rušivé. Ako ďalšie väzenie.

Nakoniec jeden muž.

Julian Alois Hirtmann. Narodený pred štyridsiatimi piatimi rokmi v Hermance vo francúzskom Švajčiarsku. So Servazom mal spoločnú jedinú vec: Mahlerovu hudbu. Jeden aj druhý mali v ob-

BERNARD MINIER

ľube dielo rakúskeho skladateľa. Tam sa to končilo. Na ľavej strane policajt z kriminálneho oddelenia, na pravej sériový vrah, ktorý utiekol v zime pred dvoma rokmi. Hirtmann, niekdajší prokurátor zo súdu v Ženeve, ktorý organizoval orgie vo svojej vile na brehu Ženevského jazera, bol zatknutý za dvojnásobnú vraždu svojej ženy a jej milenca v noci 21. júna 2004. A našli sa ňňho dokumenty svedčiacie, že mohol byť autorom ďalších asi štyridsiatic vrahůd v období dvadsiatic piatic rokov. To z neho urobilo jedného z najobávanejších sériových vrahov modernej doby. Najprv pobudol istý čas v rôznych psychiatrických zariadeniach, kým sa dostal do Wargnierovho inštitútu, unikátneho miesta v Európe, kde boli zatvorení obľudní vrahovia, vyhlásení súdmi vo svojej krajine za nepričetných. Servaz bol zapojený do vyšetovania, ktoré predchádzalo jeho úniku a do istej miery ho aj vyvolalo. Krátko pred útekom navštívil Hirtmanna v jeho cele.

Po úteku sa Švajčiar stratil v horách, rozplynul sa ako oblak dymu, ako duch z fľaše. Servaz bol vždy presvedčený, že sa nakoniec ukáže. Bez náležiteho liečenia sa skôr či neskôr prebudia jeho pudy a inštiny dravca.

To však neznamenalo, že bude ľahké chytiť ho. Ako zdôraznil Simon Propp, kriminálny psychológ, ktorý sa zúčastnil na vyšetovaní, Hirtmann nebol len inteligentný manipulátor a sociopat. Bol to výnimočný prípad, dokonca aj v prostredí organizovaného zločinu. Patrilo do tej zriedkavej kategórie sériových vrahov, ktorí popri svojich kriminálnych aktivitách dokázali viesť intenzívny a úspešný spoločenský život. Bolo naozaj výnimočné, aby poruchy osobnosti nejakým spôsobom nepoznačili intelektuálne schopnosti a spoločenský život kompulzívnych vrahov. Švajčiarovi sa dvadsať rokov

KRUH

darilo zaujímať vysoké postavenie na ženevskom súde, a pri tom uniesol, umučil a zavraždil viac ako štyridsať žien. Hirtmannova stopa bola prioritou. Venovali sa jej viacerí policajti v Paríži aj v Ženeve. Servaz nevedel, ako pokročili s vyšetrovaním, no kdesi mal ich čísla.

Znovu videl Hirtmanna v jeho cele. V bielom tričku a v sivej vypranej kombinéze, s tmavohnedými vlasmi a bledou, takmer priesvitnou pokožkou, schudnutého a neoholeného, a predsa usmievaného a výnimočne slušného mestského človeka. Servaz si bol istý, že Hirtmann by si aj ako bezdomovec zachoval vzhľad dobre vychovaného muža. Ešte nikdy nevidel niekoho, kto by sa tak málo podobal na sériového vraha. Mal však ten pohľad – elektrizujúci ako paralyzér. Nikdy nežmurkol. V jeho tvári bolo zároveň niečo prísne a trestajúce a spodná časť, najmä ústa, vyjadrovala pôžitkárstvo. Bol by z neho mohol byť stredoveký pokrytecký kazateľ v Saleme či Massachusetts v roku 1692, ktorý posielal takzvané bosorky na popravisko, člen Svätej inkvizície či žalobca v stalinských procesoch v Rusku... Alebo to, čím vlastne bol: prokurátor, ktorý mal povest neovplyvniteľného, no ktorý vo svojej vile organizoval večierky sado-maso a počas nich vystavoval svoju ženu zvrhlostiam mocných a skorumpovaných mužov. Nenásytníkov, čo ako on hľadali rozkoše ďaleko za prípustnou morálkou. Boli to obchodníci, sudcovia, politici, umelci. Muži spojení s mocou a s peniazmi. Muži, ktorých apetít nepoznal medze.

Servaz myslel na Hirtmanna. Ako vyzeral teraz? Zašiel za plastickým chirurgom? Alebo sa uspokojil s tým, že si nechal narásť bradu a vlasy, prefarbil si ich a dal si kontaktné šošovky? Pribral, upravil svoje správanie a dikciu, našiel si zamestnanie? Toľko otá-

BERNARD MINIER

zok... Servaz sa spytoval, či by ho spoznal, keby prešiel v dave len niekoľko centimetrov od neho, prefarbený a úplne inak oblečený, a striaslo ho.

Podal vrecko s cédečkom technikovi a vo svetle reflektorov zažmurkal.

Stiahlo mu žalúdok.

Kindertotenlieder bola tá istá skladba, ktorú si Hirtmann vybral v ten večer, keď zabil svoju ženu a jej milenca... Servaz vedel, že po prvých zisteniach a po skončení vyšetrovania susedov bude musieť absolvovať niekoľko telefonátov a stretnúť sa s niekoľkými osobami. Vôbec nechápal, ako sa mohol na jednom mieste nájsť syn ženy, do ktorej bol dlho zaľúbený, a zároveň hudba, čo sa spájala s najobávanejším vrahom, aký mu kedy skrížil cestu. Vedel však jedno: nebol len vyšetrovateľ, ktorého určila prokuratúra, *bol priamo dotknutý*.

DO TOULOUSE PRIŠLI o štvrtej nad ránom za silného dažďa. Huga zatvorili do jednej z ciel predbežného zadržania na druhom poschodí. Cely sa nachádzali na druhej strane chodby oproti kanceláriám, takže zadržaní urobili len zopár krokov a mohli ich vy počúvať. Cely nemali mreže, no boli osvetlené cez pevné priesvitné tabule. Servaz sa pozrel na hodiny.

– Dobre. Necháme ho oddýchnuť, – povedal.

– A čo potom? – spýtal sa Espérandieu a potlačil zívnutie.

– Na to máme čas. Dobre si zaznač hodiny odpočinku a daj to do zápisu, presvedči sa, či to podpísal, a spýtaj sa ho, či nie je hladný.

Servaz sa obrátil. Samira vyprázdňovala svoju zbraň do balistického zásobníka, do akéhosi kovového koša vystuženého kevlarovým

KRUH

vláknom. Po návrate zvonku tam policajti vyprázdňovali zbrane, aby sa vyhlo nešťastným príhodám. Samira na rozdiel od kolegov nosila puzdro nízko. Servazovi to pripadalo, že vyzerá tak trochu ako kovboj. Pokiaľ vedel, ešte svoju zbraň nepoužila, ale na strelnici dosahovala výborné výsledky, kým on by nebol trafil ani slona, čo privádzalo do zúfalstva jeho inštruktora, a raz ho aj nazval „Daredevil“. Keďže Servaz nechápal, čo to má znamenať, inštruktor mu vysvetlil, že Daredevil bol superhrdina z televízneho seriálu, ale... *slепý*. Servaz nikdy nevyprázdňoval zbraň. Po prvé preto, že si ju každý druhý raz zabudol vziať, a po druhé preto, že zásobník bol väčšinou aj tak prázdny.

Prešiel chodbou a vošiel do svojej kancelárie.

Noc sa ešte neskončila, mal pred sebou kopu papierovania. Už len pomyslenie na to ho deprimovalo. Podišiel k oknu a pozrel si v daždi kanál popri jednej z troch tehlových veží ozdobujúcich fasádu kriminálnej polície. Vonku sa pomaličky rozodnievalo. Na skle rozoznal svoj odraz. Svoje čelo, ústa a zahmlené oči. Ten výraz ho prekvapil a nepáčil sa mu. Bol to obraz nepokojného a napätého človeka. Striehnuceho.

– Nieкто chce s tebou hovoriť, – povedal hlas za ním.

Obrátil sa. Strážna služba.

– Kto?

– Rodinný advokát. Žiada si vidieť chlapca.

Servaz sa zamračil.

– Chlapec si nežiadal advokáta a návštevné hodiny sa skončili.

To by mal vedieť.

– Vie to. No žiada si láskavosť: chce s tebou päť minút hovoriť. Aspoň to povedal. A že ho posielala matka.

BERNARD MINIER

Servaz si poznačil čas. Má vyhovieť požiadavke toho podlízavca? Chápal Mariannine obavy. Čo mu o tom povedala?

- Kde je?
- Dolu v hale.
- Dobre. Idem za ním.

KEĎ SERVAZ VYŠIEL Z VÝŤAHU, prekvapil dvoch strážnikov, ako za polkruhovým pultom pozerajú do malého televízora. Na obrazovke si všimol niečo zelené a drobné postavičky v modrom pobežujúce sem a tam. Vzhľadom na čas to asi bolo opakovanie. Vzdychol si pri pomyslení, že celé krajiny sú na pokraji zrútenia, štyria hrozní jazdci z Apokalypsy sa volajú financie, politika, náboženstvo a vyčerpanie zdrojov a uháňajú ozlomkrky, no ľudské mravenisko ďalej tancuje na sopke a nadchýna sa takou bezvýznamnou záležitosťou, akou je futbal. Servaz si vravel, že aj vtedy, keď svet skončí v nejakej klimatickej katastrofe, keď sa zrúti burza, nastanú masakry a zmätky, ešte sa nájdu šialenci, čo sa budú naháňať za loptou, a ďalší ešte šialenejší, čo prídu na štadióny povzbudzovať ich.

Advokát sedel na stoličke v opustenom a slabo osvetlenom mieste haly. Cez deň boli stoličky obsadené tými, čo tam prišli z rozličných dôvodov. Nikto neprichádza na komisariát len tak a policajti museli čeliť zúfalým, nahnevaným alebo vystrašeným ľuďom. V tomto čase bol chlapík sám, na kolenách stisnutých pri sebe mal položenú aktovku a práve si utieral okuliare v rozptýlenom svetle lúčov. Za oknami stále pršalo.

Advokát počul, že sa otvorili dvere na výťahu. Založil si okuliare na nos a pozrel sa tým smerom. Servaz naňho kývol a chlapík mu

KRUH

šiel oproti s vystretou rukou. Mäkké podanie ruky. Potom sa dotkol kravaty, akoby si utieral ruku.

– Pane, – zaútočil naňho Servaz, – viete veľmi dobre, že tu nemáte čo robiť. Chlapec si neželal vašu prítomnosť.

Chlapík, asi šesťdesiatnik, si ho premeral, a Servaz bol hneď v strehu.

– Viem, viem, veliteľ. Ale Hugo nemal jasnú hlavu, keď ste mu položili otázku. Ešte bol pod vplyvom drog, čo mu dali, ako ukážu analýzy. Žiadam vás teda, aby ste zvážili svoj postoj a znova sa ho spýtali – teraz, keď sa už možno spamätal.

– Nič nás k tomu nezaväzuje.

Za okuliarmi sa zablysko.

– S tým súhlasím. Tak apelujem na vašu... ľudskosť a na váš cit pre spravodlivosť – nielen pre zákon.

– Na moju... *ľudskosť*?

– Áno. Presne tie slová použila osoba... čo ma posielala. Viete predsa, o kom hovorím.

Advokát naňho upieral oči a čakal na odpoveď.

Vedel o Marianne a o ňom...

Servaz cítil, ako sa ho zmocňuje zlosť.

– Pane, neradím vám...

– Ako iste tušíte, – prerušil ho advokát, – je veľmi zronená tým, čo sa stalo. A to je slabý výraz. Vhodnejšie by bolo „zúfalá“, „zrútená“, „zdesená“. Je to len malé gesto, veliteľ. V nijakom prípade vám nechcem hádzať polená pod nohy. Nechcem vám situáciu sťažovať, len ho chcem vidieť. Prosí vás, aby ste súhlasili s mojou žiadosťou. Tak to povedala. Predstavte si seba na jej mieste. Ako by ste sa cítili, keby na mieste Huga bola vaša dcéra. Desať minút. Nič viac.

BERNARD MINIER

Servaz naňho hľadel. Advokát vydržal jeho pohľad. Policajt chcel z jeho očí vyčítať pohrdanie, zármutok či zmätok, ale nebolo v nich nič. Iba jeho odraz na okuliaroch.

– Desať minút.

SOBOTA

10

Spomienky

DÁŽĎ BEZ PRESTANIA šľahal na cesty aj na stromy, akoby si nebo vylievalo skôr žlč ako slzy, akoby niekto tam hore žmýkal špinavú špongiu. Obloha mala mŕtvolnú, žltkasto sivú farbu. Vzduch bol ťažký, lepkavý, vlhký. Sobota 12. júna. Bolo pred ôsmou ráno a Servaz už bol na ceste do Marsacu, tentoraz sám.

Pospal si sotva dve hodiny v jednej cele pre zadržaných. Na záchodoch si umyl tvár a miesta pod pazuchami a poutieral sa papierovými obrúskami. Takmer nevládal udržať oči otvorené.

Jednou rukou držal volant a v druhej mal termosku s vlažnou kávou a žmurkal v rovnakom ospalivom rytme ako stierače. V ruke s termoskou sa mu podarilo držať aj cigaretu a zúrivo si z nej poťahoval. Všetko sa mu vracalo s ostrým vedomím, ohromujúco jasne, akoby sa mu rozhorela pamäť. Roky mladosti. Mali chuť vidieka, akým prechádzal. V jeseni pri ceste autom popadané lístie odletovalo na kraj cesty a on mal naplno pustenú hudbu. Dlhé, pochmúrne a tiché chodby, kúpajúce sa v sivom svetle, kým vonku v novembri neprestalo celé týždne liať; a potom bielo zasvietil prvý decembrový sneh, okolo Vianoc sa za dverami spáľní ozýval veselý

BERNARD MINIER

rock, na jar sa zas ukázali prvé púčiky a kvety, všetko zaplavili ako spev sirén, stratený raj pozýval, aby odišli preč práve v čase, keď sa pracovný rytmus zvyšoval a keď sa blížili písomné skúšky v apríli a v máji. A nakoniec horúčavy v júni, žiarivá bledomodrá obloha, až prisilné svetlo a cvrlikanie hmyzu...

Aj tváre.

Desiatky... Mladé, čestné, šibalské, oduševnené, zápalisté, sústreďené, priateľské, nedočkavé, plné nádeje a snov. A potom Marsac: krčmy a kino *Umenie a pokus*, v ktorom dávali Bergmana, Tarkovského a Godarda, uličky, štvrte. Mal rád tie roky. Sám Boh vie, ako ich mal rád. Hoci vtedy ich prežil s istou nevedomosťou, poznačnou ohlušujúcimi chvíľami šťastia aj sklúčenosti, páliacej ako kyseľina v žalúdku.

Tá najhoršia sa volala Marianne...

Po dvadsiatich rokoch sa rana, o ktorej si myslel, že sa nikdy nezahojí, zatvorila a mohol sa na ten čas pozerat' s odstupom archeológa. Až do včerajška.

Do mesta vošiel rovnou alejou medzi platanmi. Cherokee sa natriasal na starej dlažbe, keď zabočil do uličiek. Mesto vyzeralo inak ako predchádzajúci večer, keď ním prechádzali v prítmí. Do očí mu udreli hladké tváre študentov v nepremokavých lesklých vetrovkách K-way, rady bicyklov, výklady obchodov, puby, fasády, tmavé prístrešky a rozžiarené terasy. Akoby sa za tých dvadsať rokov nič nezmenilo, akoby po celý ten čas minulosť naňho striehla a čakala, aby ho mohla chytiť pod krk a ponoriť mu hlavu do spomienok.

11

Priatelia a nepriatelia

VYSTÚPIL Z AUTA a pozeral sa na skupinku študentov, čo popri ňom prechádzala opačným smerom na čele s profesorom s prísnu tvárou. Spomenul si na podobného vyučujúceho, ktorý rád ponižoval a prenasledoval žiakov. Servaz vyšiel po schodoch ku vchodu a hľadel na pláň, kde sa prehánali kone. Nič sa nezmenilo.

– Som veliteľ Servaz, – povedal sekretárke v kancelárii za halou.

– Prišiel som za riaditeľom.

Podozrievavo si premerala jeho premoknuté šaty.

– Máte dohodnuté stretnutie?

– Vyšetrujem smrť profesorky Diemarovej.

Oči sa okuliarmi sa jej zahmlili. Zdvihla telefón a ticho doň hovorila. Potom vstala.

– Netreba. Trafím sám, – povedal.

Chvíľu váhala a potom si sadla s výrazom, že ešte má niečo na srdci.

– Madam Diemarová... – začala, – *Claire*... Bol to dobrý človek. Dúfam, že potrestáte toho, kto to urobil.

BERNARD MINIER

Nepovedala, že *nájdete*, ale *potrestáte*. Bol si istý, že celý Marsac už vie, že Hugo bol na mieste zločinu. Vzdialil sa. V tej časti lýcea panovalo ticho, prednášky sa konali inde – v betónových kockách rozosiatych na trávniku a v ultramodernom amfiteátri, ktorý za jeho čias ešte neexistoval. Zadychčaný vyšiel po točitom schodišti vedúcom do okrúhlej veže. Dvere sa ihneď otvorili. Riaditeľ sa tváril vážne podľa okolností, ale zvíťazilo prekvapenie.

– Poznám vás. Vy ste...

– Margotin otec, áno. A som aj poverený vyšetrovaním.

Riaditeľ zväznel.

– Otrasná história. Nehovoriac o tom, akú reputáciu to prinesie nášmu zariadeniu: profesorka zavraždená žiakom!

Pravdaže...

– Neviem o tom, že by vyšetrovanie bolo skončené, – povedal Servaz, keď vchádzal do miestnosti. – Ani že sa už zverejnili podrobnosti.

– Huga predsa zatkli u slečny Diemarovej, nie? Je to evidentné: všetko ho obžalúva.

Servaz naňho vrhol ľadový pohľad.

– Chápem, že chcete, aby sa vyšetrovanie rýchlo skončilo, – poznámenal. – V záujme tohto zariadenia...

– Presne tak.

– Nechajte nás však robiť svoju prácu. Pochopte, že viac vám nemôžem povedať.

Riaditeľ prudko potriasol hlavou a očervenel.

– Áno, áno. Pravdaže, pravdaže... Samozrejme... Prirodzene... prirodzene.

– Povedzte mi niečo o nej, – navrhol Servaz.

KRUH

Na tvári silného muža sa odrazila panika.

– Čo... čo chcete vedieť?

– Bola to dobrá profesorka?

– Áno... Napokon... Vždy sme nesúhlasili s jej metódami... *pedagogickými*... ale žiaci... hm... mali ju radi.

– Aké vzťahy s nimi mala?

– Ako... akože?

– Blízke? Mala od nich odstup? Bola prísna? Priateľská? Možno podľa vás priveľmi priateľská? Povedali ste, že ju mali radi.

– Normálne vzťahy.

– Mohol sa na ňu niekto zo žiakov alebo z profesorov hnevať?

– Nevidím zmysel takejto otázky.

– Bola to krásna žena. Mohol niekto z profesorov alebo zo žiakov za ňou chodiť? Nikdy vám niečo také nespomenula?

– Nie.

– Nijaké nevhodné vzťahy so žiakmi?

– Hm, hm. Pokiaľ viem, nie...

Servazovi neunikol rozdiel v odpovediach. Rozhodol sa objasniť to neskôr.

– Môžem vidieť jej kanceláriu?

Veľký muž šiel pohľadať kľúč do zásuvky a ťažko sa kolíšuť podišiel k dverám.

– Poďte za mnou.

Zišli na dolné poschodie a prechádzali chodbou. Servaz si spomínal, kde sa nachádzali kancelárie profesorov. Nič sa nezmenilo. Tá istá vôňa vosku, tie isté biele steny, tá istá praskajúca podlaha.

– Och! – vzdychol si odrazu riaditeľ.

BERNARD MINIER

Servaz sa pozrel tým smerom a pri jedných dverách uvidel pestrofarebnú masu: kytice kvetov, odkazy napísané alebo vytlačené na poskladaných papierikoch, niektoré zviazané mašľami, a niekoľko sviečok na navoskovanej dlážke. Pozreli sa na seba a na chvíľu pocítil slávnostnú atmosféru. Servaz uhádol, že novina sa už rozšírila. Zohol sa, vzal jeden papierik, rozvinul ho a prečítal: „*Svetlo zhaslo. No v nás nikdy neprestane svietiť. Vďaka.*“ Nič iné... Zvláštne ho to dojalo. Ďalšie už nemienil čítať, zverí to niekomu inému.

– Čo si o tom myslíte? Čo mám s tým urobiť?

Riaditeľov tón bol skôr zaskočený ako dojatý.

– Nedotýkajte sa toho, – odvetil Servaz.

– No ako dlho? Neviem, či sa to bude páčiť ostatným profesorom.

Najmä tebe sa to nepáči, starý suchár, pomyslel si policajt.

– Kým bude trvať vyšetrowanie... *scéna zločinu,* – odvetil so žmurknutím. – Oni žijú a ona je mŕtva – to by im malo stačiť.

Muž pokrčil plecami a otvoril dvere.

– Je to tu.

Nechcelo sa mu vojsť. Servaz vošiel pred ním, prekročil kytice a sviečky.

– Ďakujem.

– Ešte ma potrebujete?

– Nateraz nie. Dúfam, že východ nájdem sám.

– Hm-hm. Prineste mi kľúč, keď skončíte.

Servaz za ním hľadel, ako odchádza.

Natiahol si rukavice a zatvoril dvere. Biela miestnosť. V najväčšom neporiadku. Pracovný stôl v strede bol pochovaný pod kopou papierov, pohármí plnými pier, fixiek a ceruziek, pod plastovými